เกษตรฯ ผุด “Sandbox ข้าวไทย” 100 ไร่ ดันผลผลิต 1.5 ตัน/ไร่ ลดต้นทุนเหลือ 6,000 บาท/ตัน

ปลัดเกษตรฯ “รพีภัทร์ จันทร์ศรีวงศ์” สั่งตั้งโครงการนำร่อง “Sandbox ข้าวไทย” พื้นที่ประมาณ 100 ไร่ ในเขตชลประทานสุพรรณบุรี ชัยนาท หรือนครสวรรค์ เริ่มเพาะปลูกรอบแรกเดือนพฤศจิกายนนี้ นำ Precision Agriculture ใช้โดรน เครื่องจักร และระบบบริหารน้ำครบวงจร เลือกพันธุ์ กข113 และ กข85 ตั้งเป้าผลผลิต 1.4-1.5 ตันต่อไร่ ลดต้นทุนเหลือประมาณ 6,000 บาทต่อตัน พร้อมดึงผู้ส่งออก โรงสี และบริษัทเทคโนโลยีร่วมสนับสนุน-การันตีรับซื้อ

นายรพีภัทร์ จันทร์ศรีวงศ์ ปลัดกระทรวงเกษตรและสหกรณ์ เปิดเผยภายหลังเป็นประธานการประชุมหารือร่วมกับสมาคมผู้ส่งออกข้าวไทยว่า กระทรวงเกษตรและสหกรณ์ได้หารือแนวทางแก้ไขสถานการณ์การค้าข้าว และยกระดับขีดความสามารถในการแข่งขันตามนโยบาย Quick Win ของนายสุริยะ จึงรุ่งเรืองกิจ รัฐมนตรีว่าการกระทรวงเกษตรและสหกรณ์

แนวทางดังกล่าวมุ่งยกระดับจากการช่วยเหลือและบรรเทาความเดือดร้อนระยะสั้น ไปสู่การสร้างความเข้มแข็งและรายได้ที่มั่นคงระยะยาว หรือ Income Support ผ่านการเพิ่มผลผลิตต่อไร่และลดต้นทุนการผลิตเชิงโครงสร้าง

นายรพีภัทร์ได้สั่งการให้เร่งจัดตั้งโครงการนำร่อง “Sandbox ข้าวไทย” ขนาดพื้นที่ประมาณ 100 ไร่ ในเขตชลประทานพื้นที่เป้าหมาย ได้แก่ สุพรรณบุรี ชัยนาท หรือนครสวรรค์ โดยกำหนดเริ่มเพาะปลูกรอบแรกในเดือนพฤศจิกายน 2569 โครงการจะนำเทคโนโลยีเกษตรแม่นยำ หรือ Precision Agriculture มาใช้แบบครบวงจร ทั้งโดรน เครื่องจักรกล และระบบบริหารจัดการน้ำ ผสานกับการเลือกพันธุ์ข้าวที่ให้ผลผลิตสูงและสอดคล้องกับความต้องการของตลาด พันธุ์เป้าหมาย ได้แก่ ข้าวพื้นนุ่ม กข113 และข้าวพื้นแข็ง กข85 ซึ่งให้ผลผลิตสูงถึง 1.4-1.5 ตันต่อไร่ โดยตั้งเป้าช่วยลดต้นทุนการผลิตเหลือประมาณ 6,000 บาทต่อตัน

พร้อมกันนี้ จะบูรณาการความร่วมมือกับภาคเอกชน ทั้งสมาคมผู้ส่งออกข้าวไทย สมาคมโรงสีข้าวไทย และบริษัทผู้ให้บริการเทคโนโลยีด้านการเกษตร เพื่อสนับสนุนนวัตกรรม และการันตีรับซื้อผลผลิตที่ได้มาตรฐาน ขณะเดียวกัน ที่ประชุมยังหารือแนวทางรับมือปัญหาการส่งออกข้าวไทยที่เผชิญแรงกดดันทั้งด้านราคาและต้นทุนโลจิสติกส์ในตลาดโลก

ภาคเอกชนได้เสนอประเด็นการแก้ปัญหาขาดแคลนแรงงานขนส่ง การจัดทำโซนนิ่งเกษตรดิจิทัล และการทบทวนมาตรฐานพันธุ์ข้าว ซึ่งกระทรวงเกษตรฯ พร้อมรับไปดำเนินการ

นายรพีภัทร์ระบุว่า กระทรวงจะปรับระบบสำรองเมล็ดพันธุ์ โดยเตรียมเมล็ดพันธุ์ลอตแรกไม่น้อยกว่า 10 ตัน เพื่อให้สามารถกระจายสู่เกษตรกรได้อย่างรวดเร็ว นอกจากนี้ จะเร่งรัดการจัดทำมาตรฐานข้าวพื้นนุ่มให้แล้วเสร็จโดยเร็ว เพื่อให้โรงสีและผู้ส่งออกสามารถแยกเกรดสินค้า และเจาะตลาดเฉพาะกลุ่มที่มีกำลังซื้อสูงได้แม่นยำมากขึ้น

การขับเคลื่อนทั้งหมดอยู่ภายใต้วิสัยทัศน์ “ตลาดนำการผลิต ตลาดนำการวิจัย สินค้าเกษตรปลอดภัย มูลค่าสูง” โดยมีเป้าหมายเพิ่มรายได้สุทธิของเกษตรกรอย่างยั่งยืน แม้ราคาข้าวในตลาดโลกจะผันผวน พร้อมกันนี้ยังเชื่อมโยงกับแนวทางเกษตรกรรมยั่งยืน ผ่านการทำนาคาร์บอนต่ำ หรือ Low-Carbon Rice และการลดการเผาในภาคเกษตรเพื่อแก้ปัญหา PM 2.5

กระทรวงเกษตรและสหกรณ์จะนำผลลัพธ์และความคุ้มค่าทางเศรษฐศาสตร์จากโครงการ Sandbox มาประเมิน และใช้เป็นผลงาน Quick Win เพื่อขยายผลการยกระดับประสิทธิภาพการผลิตและขีดความสามารถในการแข่งขันของข้าวไทยต่อไป

ที่มา ประชาชาติธุรกิจออนไลน์

โรงสีเสนอ 13 ข้อ เกษตรฯ ขานรับ ดันฟางข้าวผลิตไฟฟ้า-เร่งมาตรฐานข้าวพื้นนุ่ม

กระทรวงเกษตรและสหกรณ์ เดินหน้าปฏิรูปอุตสาหกรรมข้าวไทยทั้งระบบ ผนึกสมาคมโรงสีเร่งจัดทำ Big Data มาตรฐานเดียว เชื่อม GISTDA-FarmBook ให้ข้อมูลพันธุ์และพื้นที่ปลูกแม่นยำ พร้อมเปิดลานตากและตลาดกลางสหกรณ์ให้โรงสีหลายรายแข่งรับซื้อ หวังดันราคารับซื้อข้าวคุณภาพเพิ่มอีก 300 บาทต่อตัน ขณะเดียวกันเตรียมประสานกระทรวงพลังงานสร้างแรงจูงใจให้โรงไฟฟ้าชีวมวลรับซื้อฟางข้าว ลดการเผาและแก้ PM2.5

นายรพีภัทร์ จันทร์ศรีวงศ์ ปลัดกระทรวงเกษตรและสหกรณ์ เป็นประธานการประชุมหารือร่วมกับผู้แทนสมาคมโรงสีข้าวไทย และสมาคมโรงสีข้าวภาคตะวันออกเฉียงเหนือ เพื่อกำหนดแนวทางปฏิรูปอุตสาหกรรมข้าวไทยตลอดห่วงโซ่ ตามนโยบาย Quick Win ของรัฐมนตรีว่าการกระทรวงเกษตรและสหกรณ์

ที่ประชุมเห็นพ้องให้เร่งจัดทำ Big Data ด้านการเกษตรในรูปแบบฐานข้อมูลมาตรฐานเดียว หรือ Single Data Set โดยบูรณาการข้อมูลร่วมกับ GISTDA และแอปพลิเคชัน FarmBook พร้อมปรับปรุงระบบขึ้นทะเบียนให้เกษตรกรแจ้งพันธุ์ข้าวตามความเป็นจริง เป้าหมายคือทำให้ภาครัฐมีฐานข้อมูลที่แม่นยำเพียงพอสำหรับวางแผนการผลิต การตลาด และมาตรการช่วยเหลือเกษตรกรได้ตรงจุดมากขึ้น

ขณะเดียวกัน กรมส่งเสริมสหกรณ์ได้รับข้อเสนอให้ประสานสหกรณ์ทั่วประเทศ เปิดพื้นที่ลานตากและตลาดกลางให้โรงสีหลายรายสามารถเข้าร่วมรับซื้อข้าวได้อย่างเสรี เพื่อเพิ่มการแข่งขันในตลาดรับซื้อ พร้อมกันนี้ จะสนับสนุนการเชื่อมโยง MOU โดยตรงระหว่างสมาคมโรงสีข้าวกับศูนย์ข้าวชุมชน ซึ่งตามข้อมูลที่นำเสนอในที่ประชุมจะช่วยเพิ่มราคารับซื้อข้าวคุณภาพให้เกษตรกรสมาชิกได้อีกประมาณ 300 บาทต่อตัน

นายรพีภัทร์กล่าวว่า กระทรวงเกษตรฯ ยังขานรับข้อเสนอ 13 ข้อจากสมาคมโรงสีข้าวไทย โดยหนึ่งในประเด็นสำคัญคือการแก้ปัญหา PM2.5 จากการเผาเศษวัสดุทางการเกษตร

กระทรวงเตรียมประสานกระทรวงพลังงานเพื่อหาแนวทางสร้างแรงจูงใจ หรือ Incentive ให้โรงไฟฟ้าชีวมวลรับซื้อฟางข้าวจากเกษตรกรเพื่อนำไปใช้เป็นเชื้อเพลิง สร้างมูลค่าให้เศษวัสดุหลังเก็บเกี่ยว และลดแรงจูงใจในการเผาฟางในพื้นที่นา

นอกจากนี้ ยังมีแผนเร่งสำรองเมล็ดพันธุ์บริสุทธิ์ล็อตแรกไม่น้อยกว่า 10 ตัน เพื่อให้สามารถกระจายเมล็ดพันธุ์ไปยังเกษตรกรได้อย่างรวดเร็ว พร้อมทบทวนมาตรฐานข้าวพื้นนุ่มร่วมกับกระทรวงพาณิชย์ เพื่อให้โรงสีและผู้ส่งออกสามารถแยกเกรดข้าวได้ชัดเจน และเจาะตลาดเฉพาะกลุ่มที่มีกำลังซื้อสูงได้แม่นยำมากขึ้น

ที่ประชุมยังเห็นชอบให้ตั้งคณะทำงานร่วมระหว่างภาครัฐและภาคเอกชน โดยมีปลัดกระทรวงเกษตรฯ เป็นที่ปรึกษา เพื่อขับเคลื่อนแปลงนำร่อง “Sandbox นาแปลงใหญ่ไร้คันนา 100 ไร่” ในเขตชลประทาน โครงการ

จะดำเนินงานร่วมกับเอกชนผู้ให้บริการเทคโนโลยี หรือ Service Providers โดยนำพันธุ์ข้าวศักยภาพสูง กข 113 และ กข 85 มาปลูกในรอบเดือนพฤศจิกายนนี้ เป้าหมายคือผลักดันผลผลิตให้ได้สูงถึง 1.5 ตันต่อไร่ และใช้แปลงนำร่องดังกล่าวเป็นพื้นที่พิสูจน์ตัวเลขต้นทุน ผลผลิต และกำไรที่เกิดขึ้นจริง โดยจะติดตามผลทุก 3 เดือน

นายรพีภัทร์ระบุว่า การดำเนินงานทั้งหมดอยู่ภายใต้วิสัยทัศน์ “ตลาดนำการผลิต ตลาดนำการวิจัย สินค้าเกษตรปลอดภัย มูลค่าสูง” โดยมุ่งปฏิรูปโครงสร้างอุตสาหกรรมข้าวตั้งแต่ต้นน้ำถึงปลายน้ำ ตั้งแต่การใช้ Big Data วางแผนเพาะปลูก การสร้างกลไกตลาดกลางสหกรณ์เพื่อเพิ่มการแข่งขันด้านราคา การยกระดับมาตรฐานพันธุ์และคุณภาพข้าว ไปจนถึงการนำฟางข้าวมาใช้เป็นพลังงาน เพื่อลดต้นทุน เพิ่มมูลค่า และสร้างรายได้ที่มั่นคงให้เกษตรกรในระยะยาว

ที่มา ประชาชาติธุรกิจออนไลน์

“พาณิชย์”พร้อมลุย รักษาเสถียรภาพราคาข้าวนาปี-ข้าวโพดเลี้ยงสัตว์

กรมการค้าภายในพร้อมรับมือผลผลิตข้าวนาปี ที่กำลังจะออกสู่ตลาด ตั้งเป้าบริหารจัดการรวม 11.5 ล้านตัน ทั้งสินเชื่อชะลอการขาย เกษตรกรได้ค่าฝากเก็บตันละ 1,500 บาท สินเชื่อรวบรวมข้าว ชดเชยดอกเบี้ยให้ผู้ประกอบการ ซื้อข้าวราคานำตลาด และส่งเสริมข้าวคุณภาพสูง ส่วนข้าวโพดเลี้ยงสัตว์ เตรียมใช้มาตรการชดเชยดอกเบี้ย สินเชื่อรวบรวม และดูดซับผลผลิต

นายวัฒนศักย์ เสือเอี่ยม อธิบดีกรมการค้าภายใน กระทรวงพาณิชย์ เปิดเผยว่า กรมได้เตรียมความพร้อมรับมือผลผลิตข้าวนาปี ที่กำลังจะออกสู่ตลาด หลังจากที่คณะรัฐมนตรี (ครม.) ได้เห็นชอบ 2 มาตรการ 5 โครงการ รักษาเสถียรภาพราคาข้าวเปลือกและดูแลรายได้เกษตรกร โดยจะบริหารจัดการข้าวเปลือกรวม 11.5 ล้านตัน ทั้งดูดซับผลผลิต รักษาเสถียรภาพราคาข้าว และยกระดับคุณภาพข้าวไทยตลอดห่วงโซ่อุปทาน โดยมีกรอบวงเงินจ่ายขาดค่าดำเนินการรวม 9,637.64 ล้านบาท

สำหรับมาตรการรักษาเสถียรภาพข้าว ปี 2569/70 แยกเป็น 1.โครงการสินเชื่อชะลอการขายข้าวเปลือกนาปี ให้เกษตรกรเก็บข้าวไว้ในยุ้งฉาง โดยรัฐบาลช่วยค่าฝากเก็บ 1,500 บาทต่อตัน เป้าหมาย 3 ล้านตัน 2.โครงการสินเชื่อเพื่อรวบรวมข้าวและสร้างมูลค่าเพิ่ม โดยสถาบันเกษตรกรเก็บข้าวในสต็อก 5 เดือน รัฐช่วยดอกเบี้ย 3.5% เป้าหมาย 1.5 ล้านตัน 3.โครงการชดเชยดอกเบี้ยให้ผู้ประกอบการค้าข้าวในการเก็บสต็อก 2-6 เดือน รัฐบาลช่วยดอกเบี้ย 3% เป้าหมาย 4 ล้านตันข้าวเปลือก

2.มาตรการปรับปรุงโครงสร้างการผลิต แนวคิด “New Rice Economy” แยกเป็น 1.โครงการดูดซับข้าวเปลือก ปี 69/70 ซื้อข้าวเปลือกจากเกษตรกรในราคานำตลาด เป้าหมาย 3 ล้านตัน 2.ส่งเสริมและพัฒนาข้าวคุณภาพสูง ปี 2570 “ข้าวประณีต” ระยะที่ 2 เป้าหมายสนับสนุน 266 กลุ่ม

“ได้ประสานกับธนาคารเพื่อการเกษตรและสหกรณ์การเกษตร (ธ.ก.ส.) เพื่อดำเนินโครงการแล้ว และขอแจ้งไปยังเกษตรกร สหกรณ์ กลุ่มเกษตรกร ให้เตรียมตัวเข้าร่วมโครงการ เพราะผลผลิตข้าวนาปีกำลังจะออกสู่ตลาด มั่นใจว่าจะดูแลราคาข้าวเปลือกให้กับเกษตรกรอยู่ในเกณฑ์ดีได้ต่อเนื่อง โดยปัจจุบัน ราคาข้าวเปลือกหอมมะลิอยู่ที่ตันละ 17,800 บาท ข้าวเปลือกหอมปทุมธานี ตันละ 11,350 บาท ข้าวเปลือกเจ้าตันละ 9,100 บาท และข้าวเปลือกเหนียว ตันละ 12,200 บาท”นายวัฒนศักย์กล่าว

นายวัฒนศักย์กล่าวว่า สำหรับข้าวโพดเลี้ยงสัตว์ ครม. ได้อนุมัติมาตรการรักษาเสถียรภาพราคาข้าวโพดเลี้ยงสัตว์และส่งเสริมการผลิตปี 2569/70 แล้ว โดยการรักษาเสถียรภาพราคามี 3 โครงการ วงเงิน 106.50 ล้าน

บาท ได้แก่ 1.โครงการชดเชยดอกเบี้ยในการเก็บสต็อกข้าวโพดเลี้ยงสัตว์ เป้าหมาย 2 แสนตัน 2.โครงการสินเชื่อเพื่อรวบรวมข้าวโพดเลี้ยงสัตว์และสร้างมูลค่าเพิ่มโดยสถาบันเกษตรกร เป้าหมาย 1 แสนตัน และ 3.โครงการดูดซับผลผลิตข้าวโพดเลี้ยงสัตว์ เป้าหมาย 1 แสนตัน ส่วนการส่งเสริมการผลิต มี 1 โครงการ วงเงิน 13.80 ล้านบาท ได้แก่ โครงการเพิ่มประสิทธิภาพการเพาะปลูกข้าวโพดเลี้ยงสัตว์ เป้าหมายเกษตรกรลูกค้า ธ.ก.ส. หรือสมาชิกสหกรณ์การเกษตร 1,000 ราย

สำหรับราคาข้าวโพดเลี้ยงสัตว์ ความชื้น 14.5% อยู่ที่ 9.15 บาทต่อกก. ลดลงเล็กน้อย แต่ยังอยู่ในเกณฑ์ 9 บาท ส่วนราคาที่โรงงานอาหารสัตว์รับซื้ออยู่ที่ 10.30 บาทต่อกก. เพิ่มขึ้นเล็กน้อย โดยมั่นใจว่า มาตรการที่จะนำมาใช้ จะสามารถดูแลและยกระดับราคาให้กับเกษตรกรผู้ปลูกข้าวโพดได้

ที่มา ผู้จัดการออนไลน์

xxxxxxxxxxxxxxxxxxxxxxxxxxxxxxxxxxxxxxxxxxxxxxxxxxxxxxxxxxxxxxxxxxxxxxxxxx

เอลนีโญทวีความรุนแรงขึ้น จุดกระแสกังวลต่อผลผลิตข้าวทั่วเอเชีย

ตามรายงานพิเศษที่เผยแพร่โดย GEOGLAM Crop Monitor ปรากฏการณ์เอลนีโญ (El Niño) ในช่วงปี 2569–2570 ที่มีแนวโน้มทวีความรุนแรงขึ้น กำลังสร้างความกังวลต่อผลผลิตทางการเกษตรและปริมาณน้ำในพื้นที่เพาะปลูกสำคัญหลายแห่ง

รายงาน El Niño 2026–2027: Regional Outlooks เตือนว่า ปริมาณฝนที่ต่ำกว่าค่าเฉลี่ยมีแนวโน้มเกิดขึ้นต่อเนื่องในบางพื้นที่ของเอเชียใต้และเอเชียตะวันออกเฉียงใต้ ซึ่งอาจเพิ่มแรงกดดันต่อการผลิตพืชผลในช่วงหลายเดือนข้างหน้า

สถานการณ์เอลนีโญยังคงทวีความรุนแรงขึ้น และคาดว่าจะดำเนินต่อไปจนถึงเดือนเมษายน 2570 โดยปรากฏการณ์ดังกล่าวอาจมีความรุนแรงอยู่ในระดับสูงมากในช่วงเดือนตุลาคมถึงธันวาคม 2569 รายงานระบุถึงความเสี่ยงจากภัยแล้งในแอฟริกาตอนใต้ การเปลี่ยนแปลงรูปแบบปริมาณฝนในแอฟริกาตะวันออก ตลอดจนสภาพอากาศที่ร้อนและแห้งแล้งอย่างต่อเนื่องในบางพื้นที่ของเอเชีย ปัจจัยเหล่านี้อาจส่งผลกระทบต่อผลผลิตทางการเกษตร ความชื้นในดิน และปริมาณน้ำที่มีสำหรับการชลประทาน

อินเดียได้รับผลกระทบจากการขาดแคลนฝนในหลายภูมิภาคอย่างมีนัยสำคัญแล้วในช่วงฤดูมรสุมตะวันตกเฉียงใต้ปี 2569 โดยปริมาณฝนระหว่างเดือนกรกฎาคมถึงกันยายนต่ำกว่าค่าเฉลี่ยในพื้นที่ทางตะวันตก ภาคตะวันตกตอนกลาง และบางส่วนของภาคใต้ของอินเดีย ขณะที่บางพื้นที่มีปริมาณฝนต่ำที่สุดเป็นประวัติการณ์ นอกจากนี้ ภาคใต้ของอินเดียยังเผชิญกับอุณหภูมิที่สูงเป็นพิเศษในช่วงเวลาดังกล่าว รายงานคาดการณ์ว่า สภาพอากาศที่ร้อนและแห้งแล้งจะยังคงเกิดขึ้นในพื้นที่ภาคกลางและภาคใต้ของอินเดีย แม้ว่ารูปแบบปริมาณฝนในแต่ละภูมิภาคของประเทศจะมีความแตกต่างกันก็ตาม

สำหรับภาคข้าว สถานการณ์ดังกล่าวจำเป็นต้องได้รับการติดตามอย่างใกล้ชิด เนื่องจากการเพาะปลูกข้าวต้องพึ่งพาปริมาณน้ำฝนและน้ำชลประทาน รวมถึงช่วงเวลาที่น้ำมีเพียงพออย่างมาก การขาดความชื้นในดินอย่างต่อเนื่องและอุณหภูมิที่สูงขึ้นอาจส่งผลต่อการเจริญเติบโตของข้าว โดยเฉพาะในพื้นที่ที่มีข้อจำกัดด้านน้ำชลประทาน อย่างไรก็ตาม รายงานไม่ได้ระบุตัวเลขคาดการณ์ว่าผลผลิตข้าวของอินเดียจะลดลงเท่าใดจากสถานการณ์ดังกล่าว โดยขนาดของผลกระทบจะขึ้นอยู่กับสภาพของพืชในแต่ละภูมิภาคและปริมาณน้ำที่มีอยู่

ความเสี่ยงด้านสภาพอากาศในลักษณะเดียวกันกำลังปรากฏในภูมิภาคเอเชียตะวันออกเฉียงใต้ โดยในช่วงเดือนกรกฎาคมถึงกันยายน 2569 มีรายงานปริมาณฝนต่ำกว่าค่าเฉลี่ยในบางพื้นที่ของไทย เวียดนาม ฟิลิปปินส์ เมียนมา และอินโดนีเซีย การคาดการณ์ระบุว่า สภาพอากาศที่ร้อนและแห้งแล้งอาจดำเนินต่อไปในหลายพื้นที่ แม้ว่าบางแห่งมีแนวโน้มจะได้รับปริมาณฝนสูงกว่าค่าเฉลี่ยในช่วงปลายปี ความแตกต่างของรูปแบบสภาพอากาศในแต่ละภูมิภาคอาจทำให้พื้นที่เพาะปลูกข้าวได้รับผลกระทบแตกต่างกัน โดยขึ้นอยู่กับช่วงเวลาที่ฝนตกและความพร้อมของน้ำชลประทาน

ผลกระทบที่อาจเกิดขึ้นไม่ได้จำกัดอยู่เฉพาะประเทศผู้ผลิตรายใดรายหนึ่ง หากสภาพอากาศแห้งแล้งที่ดำเนินต่อเนื่องทำให้ผลผลิตต่อพื้นที่ลดลงหรือจำกัดพื้นที่เพาะปลูกในภูมิภาคผู้ผลิตข้าวรายใหญ่ ปริมาณข้าวที่มีสำหรับการส่งออกและราคาข้าวในตลาดโลกอาจเผชิญแรงกดดัน อย่างไรก็ตาม รายงานฉบับนี้ระบุถึงความเสี่ยงด้านสภาพภูมิอากาศ ไม่ใช่ความเสียหายต่อผลผลิตข้าวที่ได้รับการยืนยันแล้ว และผลกระทบต่อการค้าโลกจะขึ้นอยู่กับผลผลิตที่เก็บเกี่ยวได้จริง ระดับสต็อกข้าวของภาครัฐ และนโยบายการส่งออกของแต่ละประเทศ

โดยสรุป การพัฒนาของปรากฏการณ์เอลนีโญเพิ่มความไม่แน่นอนต่อแนวโน้มผลผลิตข้าวทั่วเอเชีย การติดตามปริมาณฝน ระดับน้ำในอ่างเก็บน้ำ ความคืบหน้าของการเพาะปลูก และการคาดการณ์ผลผลิตอย่างเป็นทางการ จะมีความสำคัญต่อการประเมินว่าความเสี่ยงด้านสภาพอากาศในปัจจุบันจะส่งผลให้ปริมาณข้าวตึงตัวหรือราคาสูงขึ้นในช่วงหลายเดือนข้างหน้าหรือไม่

ที่มา Oryza.com

xxxxxxxxxxxxxxxxxxxxxxxxxxxxxxxxxxxxxxxxxxxxxxxxxxxxxxxxxxxxxxxxxxxxxxxxxxx

<u>เวียดนาม</u>

ในสัปดาห์ที่ผ่านมา ราคาข้าวเวียดนามทรงตัว โดยตลาดคาดว่าคำสั่งซื้อจากฟิลิปปินส์เพิ่มขึ้นตั้งแต่กลางเดือนพฤศจิกายน ทั้งนี้ราคาข้าวขาว 5% (5% broken rice) เสนอขายอยู่ที่ตันละ 440–450 ดอลลาร์สหรัฐ ไม่เปลี่ยนแปลงจากสัปดาห์ก่อน

ผู้ค้ารายหนึ่งในนครโฮจิมินห์ (Ho Chi Minh City) กล่าวว่า ความต้องการจากตลาดต่างประเทศยังคงทรงตัว และคาดว่าจะมีคำสั่งซื้อจากฟิลิปปินส์เพิ่มขึ้นตั้งแต่ช่วงกลางเดือนพฤศจิกายนเป็นต้นไป

ข้อมูลจากกรมศุลกากรเวียดนามระบุว่า ในช่วงครึ่งแรกของเดือนตุลาคม 2569 เวียดนามส่งออกข้าวจำนวน 228,871 ตัน ส่งผลให้ยอดส่งออกข้าวสะสมตั้งแต่ต้นปีจนถึงวันที่ 15 ตุลาคม 2569 อยู่ที่ประมาณ 6.6 ล้านตัน คิดเป็นมูลค่า 3,200 ล้านดอลลาร์สหรัฐ

สมาคมอาหารเวียดนาม (the Vietnam Food Association; VFA) รายงานว่า เมื่อวันที่ 27 ตุลาคม 2569 ราคาส่งออกข้าวของเวียดนามมีแนวโน้มปรับตัวสูงขึ้น โดยราคาข้าวหอม (Vietnamese fragrant rice) พันธุ์ DT8 ชนิด 5% ราคาอยู่ที่ 470-475 ดอลลาร์สหรัฐต่อตัน เท่ากับระดับ 470-475 ดอลลาร์สหรัฐต่อตัน เมื่อสัปดาห์ก่อน ขณะที่ข้าวหอม Jasmine ราคาอยู่ที่ 519–523 ดอลลาร์สหรัฐต่อตัน เพิ่มขึ้นจากระดับ 518–522 ดอลลาร์สหรัฐต่อตัน เมื่อสัปดาห์ก่อน และปลายข้าวหอม (100% broken fragrant rice) ราคาอยู่ที่ 371–375 ดอลลาร์สหรัฐต่อตันเท่ากับระดับ 371–375 ดอลลาร์สหรัฐต่อตัน เมื่อสัปดาห์ก่อน

ส่วนข้าวขาว 5% (5% broken rice) ราคาอยู่ที่ 423–427 ดอลลาร์สหรัฐต่อตัน เท่ากับระดับ 423–427 ดอลลาร์สหรัฐต่อตัน เมื่อสัปดาห์ก่อน

สมาคมอาหารเวียดนาม (VFA) รายงานว่า ในช่วงระหว่างวันที่ 1–19 ตุลาคม 2569 มีเรือจำนวน 5 ลำเข้าเทียบท่าเรือโฮจิมินห์ (Ho Chi Minh Port) เพื่อบรรทุกข้าว โดยคาดว่าจะมีปริมาณข้าวทุกชนิดรวม 20,400 ตัน

ทั้งนี้ ในช่วงตั้งแต่วันที่ 22 กันยายน - 20 ตุลาคม 2569 มีการขนถ่ายสินค้าขึ้นเรือจำนวนรวม 81,400 ตัน โดยมีปลายทางไปยังประเทศในแถบแอฟริกาจำนวน 50,000 ตัน ประเทศมาเลเซีย 15,400 ตัน และประเทศฟิลิปปินส์ 16,000 ตัน

ตามรายงานของหนังสือพิมพ์ Thanh Nien Newspaper ตลาดข้าวในพื้นที่สามเหลี่ยมปากแม่น้ำโขง (Mekong Delta) กลับมาคึกคักอีกครั้งในช่วงสองสัปดาห์ที่ผ่านมา หลังจากซบเซามาเป็นเวลานาน ส่งผลให้ราคาข้าวทุกประเภทปรับตัวสูงขึ้นอย่างมาก

นายเหงียน วิง จ่อง (Nguyen Vinh Trong) ผู้อำนวยการบริษัท เวียดฮุง จำกัด (Viet Hung Co., Ltd.) ในจังหวัดด่งท้าป (Dong Thap) กล่าวว่า ลูกค้าดั้งเดิมของข้าวเวียดนาม เช่น ฟิลิปปินส์ จีน และประเทศในทวีปแอฟริกา ได้กลับเข้าสู่ตลาดอีกครั้ง ส่งผลให้ตลาดมีความคึกคักในช่วงหลายสัปดาห์ที่ผ่านมา และราคาข้าวส่วนใหญ่ปรับตัวสูงขึ้นอย่างมากเช่นกัน

ข้าวหอม โดยเฉพาะพันธุ์ DT8 ปัจจุบันมีราคาอยู่ที่ 480–490 ดอลลาร์สหรัฐต่อตัน เพิ่มขึ้น 30–40 ดอลลาร์สหรัฐต่อตัน เมื่อเทียบกับช่วงต้นเดือน ขณะที่ราคาข้าวเหนียวปรับเพิ่มขึ้น 30 ดอลลาร์สหรัฐต่อตัน มาอยู่ที่ 440 ดอลลาร์สหรัฐต่อตันเช่นกัน โดยได้รับแรงหนุนจากการนำเข้าของจีนที่เพิ่มขึ้น เพื่อสะสมสต็อกเตรียมรองรับเทศกาลตรุษจีนที่กำลังจะมาถึง

ขณะเดียวกัน ในจังหวัดวิญล็อง (Vinh Long) ซึ่งเป็นจังหวัดใกล้เคียง นายเหงียน วัน แถ่ง (Nguyen Van Thanh) ผู้อำนวยการบริษัท เฟื้อกแถ่ง 4 จำกัด (Phuoc Thanh IV Production and Trading Company Limited) กล่าวว่า นอกจากข้าวเหนียวแล้ว จีนยังเพิ่มการซื้อข้าวหัก โดยเฉพาะข้าวหักคุณภาพต่ำ เพื่อนำไปใช้เป็นอาหารสัตว์ นอกจากนี้ ยังมีการซื้อข้าวพันธุ์พิเศษ เช่น ST25 เพื่อรองรับความต้องการของตลาดในช่วงเทศกาลเต๊ต (Tet) หรือเทศกาลปีใหม่ตามปฏิทินจันทรคติของเวียดนาม

นายแถ่งกล่าวว่า นอกจากความต้องการที่อยู่ในระดับสูงในตลาดส่วนใหญ่แล้ว อีกปัจจัยหนึ่งคืออุปทานภายในประเทศที่มีจำกัด เนื่องจากอยู่ในช่วงเปลี่ยนผ่านระหว่างฤดูเก็บเกี่ยว ปัจจุบันไม่มีพื้นที่ใดในเขตสามเหลี่ยมปากแม่น้ำโขงที่กำลังเก็บเกี่ยวข้าว ดังนั้น แม้ราคาจะสูงถึงประมาณ 7,000 ดองต่อกิโลกรัม แต่เกษตรกรก็ไม่มีข้าวจำหน่าย

ผู้ประกอบการคาดการณ์ว่า ราคาข้าวมีแนวโน้มปรับตัวสูงขึ้นต่อไป และอาจต่อเนื่องไปจนถึงปีหน้า เนื่องจากมีการคาดการณ์ว่าปรากฏการณ์เอลนีโญรุนแรงมาก (Super El Niño) จะส่งผลกระทบอย่างมีนัยสำคัญต่ออุปทานข้าวในเอเชียและทั่วโลก ขณะเดียวกัน การผลิตข้าวในเขตสามเหลี่ยมปากแม่น้ำโขงยังเผชิญความท้าทายหลายประการ จากผลกระทบร่วมของภัยแล้งและการรุกล้ำของน้ำเค็ม ซึ่งจะทำให้อุปทานข้าวจากฤดูเพาะปลูกฤดูใบไม้ร่วง–ฤดูหนาว และฤดูหนาว–ฤดูใบไม้ผลิที่จะมาถึงลดลง

สำหรับตลาดฟิลิปปินส์ ซึ่งเป็นประเทศผู้นำเข้าข้าวรายใหญ่ที่สุดของเวียดนาม ข้อมูลจากกระทรวงเกษตรของฟิลิปปินส์ระบุว่า ในช่วงเดือนมกราคม–กันยายน 2569 ฟิลิปปินส์นำเข้าข้าวทุกประเภทสะสมรวม 4.07 ล้านตัน เพิ่มขึ้นร้อยละ 24 เมื่อเทียบกับช่วงเดียวกันของปี 2568

แม้เวียดนามยังคงเป็นแหล่งนำเข้าข้าวหลักของฟิลิปปินส์ โดยมีปริมาณส่งออกไปยังตลาดดังกล่าว 2.73 ล้านตัน แต่ส่วนแบ่งตลาดลดลงอย่างมีนัยสำคัญเมื่อเทียบกับปีก่อน โดยปัจจุบันเหลือเพียงร้อยละ 67

สาเหตุสำคัญมาจากการที่ฟิลิปปินส์เพิ่มการนำเข้าข้าวจากแหล่งอื่น โดยเฉพาะประเทศไทย ในช่วง 9 เดือนที่ผ่านมา ไทยส่งออกข้าวทุกประเภทไปยังฟิลิปปินส์เกือบ 553,000 ตัน เพิ่มขึ้นเป็น 3 เท่าเมื่อเทียบกับปี 2568 นอกจากนี้ ปริมาณนำเข้าข้าวจากเมียนมายังเพิ่มขึ้นอย่างมาก โดยอยู่ที่เกือบ 420,000 ตัน ขณะที่ปากีสถานมีปริมาณเกือบ 217,000 ตัน และกัมพูชา 127,000 ตัน

จากข้อมูลสรุปการส่งออกข้าวของเวียดนาม ในช่วงวันที่ 1–30 กันยายน 2569 มีปริมาณการส่งออก 433,778 ตัน คิดเป็นมูลค่า 223.261 ล้านดอลลาร์สหรัฐ สำหรับยอดส่งออกสะสมตั้งแต่ต้นปีจนถึงวันที่ 30 กันยายน 2569 อยู่ที่ 6.363 ล้านตัน คิดเป็นมูลค่า 3,057 ล้านดอลลาร์สหรัฐ เมื่อเทียบกับช่วงเดียวกันของปี 2568 ปริมาณการส่งออกลดลงร้อยละ 6.72 และมูลค่าการส่งออกลดลงร้อยละ 12.26

ทั้งนี้ ตลาดส่งออกข้าวของเวียดนามในเดือนกันยายน 2569 นั้น ฟิลิปปินส์ยังคงเป็นตลาดส่งออกข้าวรายใหญ่ที่สุดของเวียดนาม โดยมีปริมาณส่งออก 84,244 ตัน คิดเป็นมูลค่า 41.994 ล้านดอลลาร์สหรัฐ หรือร้อยละ 19.42 ของสัดส่วนการส่งออกทั้งหมด รองลงมาคือกานาปริมาณ 82,479 ตัน มูลค่า 49.476 ล้านดอลลาร์สหรัฐ คิดเป็นร้อยละ 19.01 และจีนปริมาณ 70,261 ตัน มูลค่า 30.250 ล้านดอลลาร์สหรัฐ คิดเป็นร้อยละ 16.20 โกตดิวัวร์เป็นตลาดส่งออกอันดับถัดมา โดยมีปริมาณ 60,700 ตัน มูลค่า 25.165 ล้านดอลลาร์สหรัฐ คิดเป็นร้อยละ 13.99 ส่วนสิงคโปร์มีปริมาณ 25,353 ตัน มูลค่า 12.030 ล้านดอลลาร์สหรัฐ คิดเป็นร้อยละ 5.84 และมาเลเซียมีปริมาณ 17,466 ตัน มูลค่า 7.656 ล้านดอลลาร์สหรัฐ คิดเป็นร้อยละ 4.03

สำหรับตลาดอื่นๆ ได้แก่ สหรัฐอาหรับเอมิเรตส์ปริมาณ 7,575 ตัน มูลค่า 4.985 ล้านดอลลาร์สหรัฐ คิดเป็นร้อยละ 1.75 โมซัมบิกปริมาณ 7,203 ตัน มูลค่า 4.412 ล้านดอลลาร์สหรัฐ คิดเป็นร้อยละ 1.66 ซาอุดีอาระเบียปริมาณ 5,851 ตัน มูลค่า 3.929 ล้านดอลลาร์สหรัฐ คิดเป็นร้อยละ 1.35 ฮ่องกงปริมาณ 5,779 ตัน มูลค่า 3.368 ล้านดอลลาร์สหรัฐ คิดเป็นร้อยละ 1.33 ออสเตรเลียปริมาณ 4,082 ตัน มูลค่า 2.821 ล้านดอลลาร์สหรัฐ คิดเป็นร้อยละ 0.94 และสหรัฐอเมริกาปริมาณ 2,953 ตัน มูลค่า 2.382 ล้านดอลลาร์สหรัฐ คิดเป็นร้อยละ 0.68

หนังสือพิมพ์ Can Tho (Can Tho Newspaper) รายงานว่า สมาคมอาหารเวียดนาม (Vietnam Food Association: VFA) เปิดเผยว่า ในช่วง 9 เดือนแรกของปี 2569 ประเทศผู้นำเข้ายังคงให้ความสำคัญกับการสร้างหลักประกันความมั่นคงทางอาหารและการควบคุมราคาภายในประเทศ พร้อมทั้งปรับนโยบายการนำเข้าให้สอดคล้องกับสถานการณ์อุปสงค์และอุปทาน ขณะที่ประเทศผู้ส่งออกข้าวรายสำคัญ ได้แก่ อินเดีย ไทย เวียดนาม ปากีสถาน และมาเลเซีย ยังคงแข่งขันกันในด้านราคา คุณภาพ และส่วนแบ่งตลาดอย่างต่อเนื่อง

ภายใต้สถานการณ์ดังกล่าว การส่งออกข้าวของเวียดนามได้รับผลกระทบจากการแข่งขันที่รุนแรงขึ้น ความผันผวนของราคา ต้นทุนด้านโลจิสติกส์ และการเปลี่ยนแปลงนโยบายการนำเข้าของตลาดสำคัญ ส่งผลให้ผู้ประกอบการส่งออกประสบความยากลำบากในการบริหารจัดการอุปทานให้สมดุล และการวางแผนส่งออกล่วงหน้าอย่างมีประสิทธิภาพ

จากข้อมูลที่รวบรวมได้ ในช่วง 9 เดือนแรกของปี 2569 เวียดนามส่งออกข้าวสะสมรวม 6.363 ล้านตัน คิดเป็นมูลค่า 3,057 ล้านดอลลาร์สหรัฐ โดยมีราคาเฉลี่ยส่งออกอยู่ที่ 480.41 ดอลลาร์สหรัฐต่อตัน เมื่อเทียบกับช่วงเดียวกันของปี 2568 ปริมาณการส่งออกลดลงร้อยละ 6.72 มูลค่าการส่งออกลดลงร้อยละ 12.26 และราคาเฉลี่ยส่งออกลดลงร้อยละ 6.72 หรือคิดเป็นการลดลง 30.34 ดอลลาร์สหรัฐต่อตัน

ฟิลิปปินส์ยังคงเป็นตลาดส่งออกข้าวรายใหญ่ที่สุดของเวียดนาม อย่างไรก็ตาม ตลาดดังกล่าวมีการปรับเปลี่ยนนโยบายการนำเข้าข้าวหลายครั้ง โดยประเด็นสำคัญคือการระงับการออกใบอนุญาตนำเข้าข้าวเป็นการชั่วคราว เนื่องจากข้อกำหนดด้านการกักกันพืชและสัตว์สำหรับข้าวนำเข้าในช่วงที่ผลผลิตภายในประเทศออกสู่ตลาดสูงสุด ซึ่งคาดว่าจะส่งผลกระทบต่อความคืบหน้าการส่งออกข้าวของเวียดนามในช่วงเดือนสุดท้ายของปี

ขณะเดียวกัน การส่งออกไปยังจีนและตลาดบางประเทศในแอฟริกาขยายตัวเพิ่มขึ้น ช่วยสนับสนุนการขยายตัวและการกระจายตลาดส่งออกให้มีความหลากหลายมากขึ้น อย่างไรก็ตาม การเติบโตดังกล่าวยังไม่สามารถชดเชยการส่งออกที่ลดลงในตลาดฟิลิปปินส์ได้ทั้งหมด

โครงสร้างการส่งออกข้าวของเวียดนามยังคงปรับเปลี่ยนไปสู่การกระจายประเภทสินค้าและการยกระดับคุณภาพ โดยข้าวคุณภาพสูงหลายชนิด อาทิ ข้าวหอม ข้าวญี่ปุ่น ข้าวจัสมิน และข้าวเหนียว มีปริมาณส่งออกเพิ่มขึ้นเมื่อเทียบกับช่วงเดียวกันของปีก่อน ขณะที่ข้าวหอมพันธุ์ Dai Thom และ OM 18 ยังคงมีสัดส่วนสูงที่สุดในโครงสร้างการส่งออก โดยรวมกันคิดเป็นประมาณร้อยละ 47.65 สะท้อนให้เห็นว่าข้าวทั้งสองกลุ่มยังคงเป็นสินค้าหลักของเวียดนามในตลาดส่งออก

สำหรับราคาเฉลี่ยข้าวเปลือก ข้าวสาร และผลิตภัณฑ์พลอยได้ในช่วง 9 เดือนแรกของปี 2569 มีความแตกต่างกันตามประเภทสินค้า โดยภาพรวม ราคาข้าวเปลือกและราคาข้าวสารรวมถึงผลิตภัณฑ์พลอยได้ส่วนใหญ่ปรับตัวเพิ่มขึ้นเมื่อเทียบกับช่วงเดียวกันของปีก่อน ขณะที่ราคาข้าวเปลือกสำหรับแปรรูปบางประเภทและข้าวสารสำเร็จรูปเพื่อการส่งออกบางรายการปรับตัวลดลง

นับตั้งแต่กลางเดือนสิงหาคม 2569 ราคาข้าวภายในประเทศและราคาข้าวส่งออกมีแนวโน้มปรับตัวลดลง ส่งผลให้เกิดแรงกดดันต่อการรับซื้อวัตถุดิบ การแปรรูป และผลประกอบการของผู้ประกอบการ โดยราคาข้าวเปลือกสดเมล็ดยาวเฉลี่ย ณ ไร่นา อยู่ที่ 6,079 ดองเวียดนามต่อกิโลกรัม เพิ่มขึ้น 37 ดองต่อกิโลกรัม ส่วนข้าวเปลือกทั่วไปมีราคาเฉลี่ย 5,757 ดองเวียดนามต่อกิโลกรัม เพิ่มขึ้น 262 ดองต่อกิโลกรัม เมื่อเทียบกับช่วงเดียวกันของปีก่อน

สำหรับข้าวกล้องเกรด 1 มีราคาเฉลี่ย 9,206 ดองเวียดนามต่อกิโลกรัม เพิ่มขึ้น 133 ดองต่อกิโลกรัม เมื่อเทียบกับช่วงเดียวกันของปี 2568 ขณะที่ข้าวขาวขัดมันเกรด 1 มีราคาอยู่ที่ 10,513 ดองเวียดนามต่อกิโลกรัม ลดลง 282 ดองเวียดนามต่อกิโลกรัม เมื่อเทียบกับช่วงเดียวกันของปีก่อน

ตามแผนการส่งออก ในช่วง 3 เดือนสุดท้ายของปี เวียดนามจะต้องส่งออกข้าวเพิ่มเติมอีก 1.14–1.34 ล้านตัน เพื่อให้บรรลุเป้าหมายการส่งออกข้าวทั้งปีที่ 7.5–7.7 ล้านตัน

สมาคมอาหารเวียดนามระบุว่า ในช่วงเดือนสุดท้ายของปี การส่งออกข้าวจะยังคงได้รับผลกระทบจากความผันผวนของตลาดโลก การปรับเปลี่ยนนโยบายการนำเข้าของประเทศต่างๆ และการแข่งขันที่เพิ่มขึ้นระหว่างประเทศผู้ส่งออก ดังนั้น จึงจำเป็นต้องดำเนินมาตรการแก้ไขปัญหาอย่างรอบด้าน เพื่อช่วยให้ผู้ประกอบการสามารถรับมือกับอุปสรรค รักษาตลาดเดิม และขยายตลาดส่งออกข้าวให้มีความหลากหลายมากขึ้นควบคู่กันไป

ตลาดส่งออกข้าวให้ความสำคัญกับคุณภาพ ความปลอดภัยด้านอาหาร การตรวจสอบย้อนกลับ และการผลิตอย่างยั่งยืนเพิ่มขึ้นอย่างต่อเนื่อง นอกเหนือจากข้อกำหนดด้านราคาและเสถียรภาพของอุปทาน ทิศทางการส่งออกข้าวของเวียดนามในปี 2569 และปีต่อๆ ไป จึงยังคงมุ่งเน้นข้าวคุณภาพสูงและข้าวหอม ซึ่งเป็นกลุ่มสินค้าที่มีศักยภาพในการเติบโตสูง และมีส่วนช่วยเพิ่มมูลค่าและขีดความสามารถในการแข่งขันของข้าวเวียดนาม

สำหรับข้าวคาร์บอนต่ำ ข้อกำหนดของตลาดไม่ได้จำกัดอยู่เพียงการลดการปล่อยก๊าซเรือนกระจกเท่านั้น แต่ยังครอบคลุมถึงการแสดงหลักฐานกระบวนการผลิต การตรวจสอบย้อนกลับ รหัสพื้นที่เพาะปลูก และข้อมูลการเพาะปลูกด้วย

เพื่อให้สามารถปฏิบัติตามข้อกำหนดของตลาดได้อย่างสม่ำเสมอ จำเป็นต้องปรับเปลี่ยนจากรูปแบบการผลิตรายย่อยไปสู่การพัฒนาพื้นที่เพาะปลูกวัตถุดิบขนาดใหญ่ที่มีมาตรฐาน เชื่อมโยงกับการรับซื้อผลผลิต และมีกลไกการตรวจสอบรับรองและการตรวจสอบย้อนกลับที่ชัดเจน ซึ่งจะช่วยสร้างเสถียรภาพด้านอุปทาน รักษาคุณภาพสินค้าให้สม่ำเสมอ และเพิ่มมูลค่าเพิ่มให้แก่ข้าวส่งออกของเวียดนาม

สำนักข่าวเวียดนาม (Vietnam News Agency) รายงานว่า เวียดนามส่งออกข้าวไปสิงคโปร์เพิ่มขึ้นแม้มูลค่านำเข้าข้าวโดยรวมของสิงคโปร์ลดลง โดยข้อมูลสถิติจาก Enterprise Singapore ระบุว่า ในช่วงเดือนมกราคม–กันยายน 2569 สิงคโปร์นำเข้าข้าวจากทั่วโลกคิดเป็นมูลค่ารวม 309.1 ล้านดอลลาร์สิงคโปร์ ลดลงร้อยละ 11.0 เมื่อเทียบกับช่วงเดียวกันของปี 2568 โดยมีปริมาณนำเข้า 378,900 ตัน ลดลงร้อยละ 5.8 ขณะที่ราคาเฉลี่ยนำเข้าอยู่ที่ 816 ดอลลาร์สิงคโปร์ต่อตัน ลดลงร้อยละ 5.5

ข้อมูลดังกล่าวแสดงให้เห็นว่า การลดลงของมูลค่านำเข้าข้าวโดยรวมของสิงคโปร์ชะลอตัวลงอย่างมากเมื่อเทียบกับช่วง 6 เดือนแรกของปี ซึ่งลดลงถึงร้อยละ 22.3 ในช่วงครึ่งปีแรก ซึ่งมูลค่านำเข้าที่ลดลงมีสาเหตุหลักจากปริมาณนำเข้าที่หดตัวร้อยละ 19.5 ขณะที่ราคาต่อหน่วยลดลงร้อยละ 3.5 แต่เมื่อพิจารณาตัวเลขสะสม 9 เดือนแรก การลดลงของมูลค่านำเข้าเกิดจากปริมาณและราคาที่ลดลงในสัดส่วนใกล้เคียงกัน ทั้งนี้ ปริมาณนำเข้าข้าวของสิงคโปร์ในช่วง 9 เดือนแรกของปีนี้ยังสูงเป็นอันดับสองเมื่อเทียบกับช่วงเดียวกันของปีระหว่างปี 2563–2569 รองจากปี 2568

ในช่วง 9 เดือนแรกของปี 2569 สิงคโปร์นำเข้าข้าวจากเวียดนามตามพิกัดศุลกากร HS 1006 คิดเป็นมูลค่า 79.5 ล้านดอลลาร์สิงคโปร์ ลดลงร้อยละ 9.2 เมื่อเทียบกับช่วงเดียวกันของปี 2568 ซึ่งลดลงน้อยกว่ามูลค่านำเข้าข้าวจากทั่วโลกที่หดตัวร้อยละ 11.0 ส่งผลให้ส่วนแบ่งตลาดของเวียดนามเพิ่มขึ้นเล็กน้อยจากร้อยละ 25.2 เป็นร้อยละ 25.7 โดยเวียดนามยังคงเป็นผู้ส่งออกข้าวรายใหญ่อันดับสามของสิงคโปร์ รองจากไทยและอินเดีย

ในด้านปริมาณ สิงคโปร์นำเข้าข้าวจากเวียดนาม 118,900 ตัน เพิ่มขึ้นร้อยละ 5.2 สวนทางกับปริมาณนำเข้าข้าวโดยรวมของสิงคโปร์ที่ลดลงร้อยละ 5.8 ทำให้ส่วนแบ่งตลาดของเวียดนามในเชิงปริมาณเพิ่มขึ้นจากร้อยละ 28.1 เป็นร้อยละ 31.4 และขยับขึ้นเป็นผู้ส่งออกข้าวรายใหญ่อันดับสอง รองจากอินเดีย

เวียดนามเป็นประเทศเดียวในบรรดาผู้ส่งออกข้าวรายใหญ่ 3 อันดับแรกของสิงคโปร์ที่มีปริมาณส่งออกเติบโตเป็นบวก สถานการณ์นี้แตกต่างจากภาพรวมการส่งออกข้าวของเวียดนามในช่วง 9 เดือนแรกของปี 2569 ซึ่งมีปริมาณ 6.4 ล้านตัน มูลค่า 3,110 ล้านดอลลาร์สหรัฐ ลดลงร้อยละ 6.1 และร้อยละ 10.9 ตามลำดับ ตัวเลขดังกล่าวสะท้อนว่า สิงคโปร์เป็นตลาดที่เวียดนามสามารถเพิ่มปริมาณส่งออกได้ แม้ความต้องการข้าวในตลาดโลกโดยรวมจะอ่อนตัวลง

สำนักงานการค้าเวียดนามในสิงคโปร์ระบุว่า ในไตรมาสที่ 4 ปี 2569 การส่งออกข้าวของเวียดนามไปยังสิงคโปร์ยังมีโอกาสขยายตัวจากหลายปัจจัย ได้แก่ ความต้องการสำรองข้าวของสิงคโปร์ที่อาจเพิ่มขึ้นท่ามกลางความเสี่ยงจากปรากฏการณ์เอลนีโญ (El Niño) และความเป็นไปได้ที่อินเดียจะเพิ่มความเข้มงวดต่อมาตรการส่งออกข้าว

ประสบการณ์ในช่วงปี 2566–2567 แสดงให้เห็นว่า เวียดนามเป็นแหล่งนำเข้าทางเลือกสำคัญสำหรับข้าวขาวจากอินเดีย โดยในช่วงครึ่งแรกของปี 2567 เวียดนามมีส่วนแบ่งตลาดข้าวขาวอยู่ที่ร้อยละ 46–50 นอกจากนี้

ราคาข้าวเวียดนามยังมีความได้เปรียบด้านการแข่งขันในระยะสั้น เนื่องจากมีอุปทานจำนวนมากที่เสนอขายในตลาดหลังจากฟิลิปปินส์ระงับการออกใบอนุญาตนำเข้าข้าวเป็นการชั่วคราวจนถึงกลางเดือนพฤศจิกายน 2569 ซึ่งอาจทำให้มีข้าวเวียดนามบางส่วนพร้อมส่งออกไปยังตลาดอื่นมากขึ้น

สำนักข่าว The Times of India รายงานว่า รูปแบบการปลูกข้าวที่ลดการปล่อยก๊าซเรือนกระจกของเวียดนามช่วยให้เกษตรกรมีผลกำไรเพิ่มขึ้น พร้อมลดต้นทุนการผลิต การใช้น้ำ และการปล่อยก๊าซเรือนกระจก ภายใต้โครงการพัฒนาพื้นที่ปลูกข้าวคุณภาพสูงและปล่อยก๊าซเรือนกระจกต่ำจำนวน 1 ล้านเฮกตาร์ในพื้นที่สามเหลี่ยมปากแม่น้ำโขง (Mekong Delta) ภายในปี 2030 เกษตรกรที่เข้าร่วมโครงการมีผลกำไรเพิ่มขึ้น 1.5–9.3 ล้านดองเวียดนามต่อเฮกตาร์ต่อรอบการเพาะปลูก หรือประมาณ 58–360 ดอลลาร์สหรัฐ ขณะเดียวกัน ผลผลิตข้าวเพิ่มขึ้นร้อยละ 5–12

ผลลัพธ์ดังกล่าวเกิดจากการใช้ปัจจัยการผลิตทางการเกษตรอย่างมีประสิทธิภาพมากขึ้น เกษตรกรลดปริมาณเมล็ดพันธุ์ที่ใช้ลงร้อยละ 30–50 และลดการใช้ปุ๋ยเคมีลงร้อยละ 20–30 นอกจากนี้ ยังลดจำนวนครั้งในการใช้สารกำจัดศัตรูพืชลง 2–3 ครั้งต่อรอบการเพาะปลูก และลดปริมาณการใช้น้ำเพื่อการชลประทานลงร้อยละ 20–40 การปรับเปลี่ยนวิธีการเพาะปลูกเหล่านี้ช่วยลดต้นทุนการผลิต ขณะเดียวกันยังรักษาระดับหรือเพิ่มผลผลิตได้ อีกทั้งยังช่วยลดการปล่อยก๊าซเรือนกระจกได้ประมาณ 3–4 ตันคาร์บอนไดออกไซด์เทียบเท่าต่อเฮกตาร์ต่อรอบการเพาะปลูก

ในจังหวัดด่งท้าป (Dong Thap) เกษตรกรรายหนึ่งเปิดเผยว่า หลังจากปรับมาใช้วิธีการเพาะปลูกแบบใหม่ สามารถประหยัดต้นทุนได้ประมาณ 5 ล้านดองเวียดนามต่อเฮกตาร์ หรือประมาณ 193 ดอลลาร์สหรัฐ โดยต้นทุนการผลิตลดลง ขณะที่ผลผลิตยังคงอยู่ในระดับเดิม กำไรจากการเพาะปลูกอยู่ที่ 17–20 ล้านดองเวียดนามต่อเฮกตาร์ต่อรอบการเพาะปลูก หรือประมาณ 656–772 ดอลลาร์สหรัฐ และในบางรอบการเพาะปลูกสามารถทำกำไรได้สูงถึง 20–30 ล้านดองเวียดนามต่อเฮกตาร์ หรือประมาณ 772–1,158 ดอลลาร์สหรัฐ

โครงการดังกล่าวกำลังขยายตัวอย่างรวดเร็วทั่วพื้นที่สามเหลี่ยมปากแม่น้ำโขง ซึ่งเป็นหนึ่งในแหล่งผลิตข้าวสำคัญของเวียดนาม ณ เดือนกันยายน 2026 มีครัวเรือนเกษตรกรลงทะเบียนเข้าร่วมโครงการแล้วมากกว่า 175,000 ครัวเรือน ครอบคลุมพื้นที่เกือบ 421,000 เฮกตาร์ ที่นำแนวปฏิบัติด้านการเพาะปลูกอย่างยั่งยืนไปใช้ทั้งหมดหรือบางส่วน คิดเป็นเกือบร้อยละ 90 ของพื้นที่เป้าหมายสำหรับระยะนี้ โดยจังหวัดอานซาง (An Giang) มีพื้นที่เข้าร่วมเกือบ 160,000 เฮกตาร์ ขณะที่จังหวัดด่งท้าปมีพื้นที่ประมาณ 97,000 เฮกตาร์

โครงการนี้มีเป้าหมายเพื่อเพิ่มขีดความสามารถในการแข่งขันของข้าวเวียดนาม โดยผสานการผลิตข้าวคุณภาพสูงเข้ากับการลดผลกระทบต่อสิ่งแวดล้อม อย่างไรก็ตาม การขยายโครงการให้ครอบคลุมพื้นที่มากขึ้นจำเป็นต้องอาศัยการสนับสนุนทางเทคนิค การเข้าถึงแหล่งเงินทุน การใช้เครื่องจักรกลการเกษตร และการเชื่อมโยงกับตลาดที่มีความน่าเชื่อถืออย่างต่อเนื่อง เพื่อให้เกษตรกรสามารถดำเนินแนวทางการเพาะปลูกดังกล่าวได้อย่างยั่งยืนและได้รับประโยชน์จากประสิทธิภาพการผลิตที่เพิ่มขึ้น นอกจากนี้ โครงการยังสนับสนุนเป้าหมายในภาพรวมของเวียดนามในการพัฒนาภาคข้าวให้มีมูลค่าเพิ่มสูงขึ้นและสามารถรับมือกับการเปลี่ยนแปลงสภาพภูมิอากาศได้ดียิ่งขึ้น

ที่มา Oryza.com

<u>กัมพูชา</u>

สำนักข่าว The Phnom Penh Post รายงานว่า เป้าหมายของรัฐบาลกัมพูชาที่ต้องการส่งออกข้าวให้ได้ปีละ 1 ล้านตัน ซึ่งกำหนดไว้เมื่อกว่าทศวรรษที่ผ่านมา ได้กลายเป็นความจริงอย่างเป็นทางการแล้ว โดยข้อมูลจากฐานข้อมูลกักกันพืชแห่งชาติของกระทรวงเกษตร ป่าไม้ และประมงกัมพูชา (Ministry of Agriculture, Forestry and Fisheries: MAFF) ระบุว่า ณ วันที่ 19 ตุลาคม 2569 กัมพูชาส่งออกข้าวแล้วรวม 1.014 ล้านตัน

นายคิม ฟินัน (Khim Finan) โฆษกกระทรวงเกษตร ป่าไม้ และประมงกัมพูชา ประกาศความสำเร็จครั้งสำคัญนี้ โดยกล่าวว่าถือเป็นข่าวดีอย่างยิ่งสำหรับกัมพูชาที่สร้างสถิติการส่งออกข้าวสูงสุดเป็นประวัติการณ์อย่างเป็นทางการแล้ว นับเป็นความสำเร็จที่โดดเด่น โดยสามารถทำลายสถิติส่งออกข้าวรายปีก่อนหน้านี้ และเป็นความสำเร็จสำคัญของประเทศและภาคเกษตรกรรมทั้งหมด

ในช่วงต้นทศวรรษ 2010 รัฐบาลกัมพูชากำหนดเป้าหมายส่งออกข้าวให้ได้ 1 ล้านตันภายในปี 2015 อย่างไรก็ตาม เป้าหมายที่ท้าทายดังกล่าวยังไม่สามารถบรรลุได้จนถึงสิ้นปี 2025

รายงานของกระทรวงเกษตร ป่าไม้ และประมงกัมพูชาระบุว่า ปริมาณการส่งออกข้าวของประเทศในแต่ละปีเป็นดังนี้ ปี 2015 จำนวน 538,000 ตัน ปี 2016 จำนวน 542,000 ตัน ปี 2017 จำนวน 636,000 ตัน ปี 2018 จำนวน 626,000 ตัน ปี 2019 จำนวน 620,000 ตัน ปี 2020 จำนวน 691,000 ตัน ปี 2021 จำนวน 617,000 ตัน ปี 2022 จำนวน 637,000 ตัน ปี 2023 จำนวน 656,000 ตัน ปี 2024 จำนวน 646,000 ตัน และปี 2025 จำนวน 940,000 ตัน

นายเลย์ ชุน ฮัวร์ (Lay Chhun Huor) ประธานสหพันธ์ข้าวกัมพูชา (Cambodian Rice Federation) กล่าวกับ The Phnom Penh Post ว่า การส่งออกข้าวของกัมพูชามีแนวโน้มเติบโตในทิศทางที่ดี โดยเฉพาะตั้งแต่ปี 2025 เป็นต้นมา ซึ่งปริมาณการส่งออกเพิ่มขึ้นเกือบร้อยละ 50 เมื่อเทียบกับปีก่อนหน้า

เขาระบุว่า การเติบโตอย่างต่อเนื่องดังกล่าวเป็นผลจากความร่วมมือและการประสานงานระหว่างผู้นำรัฐบาลกับภาคเอกชนในการส่งเสริมข้าวกัมพูชา การรวบรวมและขยายกำลังการผลิต ตลอดจนการพัฒนาตลาดส่งออกอย่างต่อเนื่อง

นอกจากนี้ เขายังกล่าวว่า สหภาพยุโรป (European Union: EU) ยังคงเป็นตลาดสำคัญสำหรับข้าวกัมพูชา เช่นเดียวกับจีน ขณะเดียวกัน การส่งออกข้าวไปยังตลาดอื่นๆ หลายแห่ง รวมถึงมาเลเซียและฟิลิปปินส์ ก็มีการเติบโตอย่างแข็งแกร่งเช่นกัน

นายจัน เพช (Chan Pech) ผู้อำนวยการใหญ่บริษัท Signature Rice Company กล่าวว่า บริษัทคาดว่าจะส่งออกข้าวไปยังฟิลิปปินส์ได้ 60,000 ตันภายในสิ้นปี 2026 โดยเขาระบุว่า กิจกรรมส่งเสริมการขาย คุณภาพและรสชาติของข้าว ตลอดจนการพัฒนาโครงสร้างพื้นฐานด้านการขนส่ง ล้วนมีส่วนช่วยเพิ่มขีดความสามารถในการแข่งขันของข้าวกัมพูชา และส่งผลให้คำสั่งซื้อจากตลาดต่างประเทศเพิ่มขึ้นอย่างต่อเนื่อง

ขณะที่สำนักงานส่งเสริการค้าในต่างประทศ (สคต.) ณ กรุงพนมเปญ รายงานโดยอ้างข้อมูลจาก The Cambodia China Times และ Khmer Times ว่า กัมพูชามีปริมาณการส่งออกข้าวอย่างเป็นทางการ ณ วันที่ 19 ตุลาคม 2569 รวมทั้งสิ้น 1,014,442 ตัน เพิ่มขึ้นจนสามารถทำสถิติสูงกว่าปริมาณการส่งออกของปีก่อนหน้า นับเป็นความสำเร็จสำคัญของประเทศและภาคเกษตรกรรมกัมพูชา โดยจีนและสหภาพยุโรปยังคงเป็นตลาดส่งออกข้าวที่สำคัญ ขณะที่ฟิลิปปินส์ก้าวขึ้นเป็นตลาดส่งออกข้าวรายใหญ่ที่สุดของกัมพูชาในภูมิภาคอาเซียน

ตามสถิติล่าสุดจากกระทรวงเกษตรของกัมพูชา ปริมาณการส่งออกข้าวในช่วงไตรมาสที่ 1 อยู่ที่ 361,578 ตัน ไตรมาสที่ 2 อยู่ที่ 268,741 ตัน และไตรมาสที่ 3 อยู่ที่ 302,633 ตัน ส่วนในช่วงวันที่ 1-19 ตุลาคม มีปริมาณการส่งออกอีก 81,490 ตัน ส่งผลให้ยอดส่งออกสะสมตั้งแต่ต้นปีจนถึงวันที่ 19 ตุลาคม 2569 อยู่ที่ 1,014,442 ตัน

ในภูมิภาคอาเซียน กัมพูชาส่งออกข้าวรวม 455,579 ตัน โดยฟิลิปปินส์เป็นผู้นำเข้ารายใหญ่ที่สุด ด้วยปริมาณ 191,542 ตัน รองลงมา ได้แก่ เวียดนาม และมาเลเซีย ตามลำดับ

สำหรับตลาดจีน กัมพูชาส่งออกข้าวไปยังจีนแผ่นดินใหญ่ ฮ่องกง และมาเก๊า รวมทั้งสิ้น 197,585 ตัน ณ วันที่ 19 ตุลาคม 2569 ขณะที่สหภาพยุโรปนำเข้าข้าวจากกัมพูชารวม 239,817 ตัน ส่วนตลาดต่างประเทศอื่น ๆ มีปริมาณการนำเข้าข้าวจากกัมพูชารวม 121,461 ตัน คิดเป็นประมาณร้อยละ 12 ของปริมาณการส่งออกทั้งหมด

เมื่อพิจารณาตามประเภทข้าว พบว่า ข้าวหอม ยังคงเป็นสินค้าส่งออกหลักของกัมพูชา โดยมีปริมาณการส่งออกรวม 554,878 ตัน คิดเป็นร้อยละ 54.7 ของปริมาณการส่งออกข้าวทั้งหมด รองลงมาคือข้าวขาวเมล็ดยาว ซึ่งมีปริมาณการส่งออก 280,580 ตัน ขณะที่ข้าวนึ่งเมล็ดยาวมีปริมาณการส่งออก 16,503 ตัน

รายงานจากสำนักงานผู้แทนกระทรวงเกษตรสหรัฐฯ (USDA Post) ได้เผยแพร่ข้อมูลดุลยภาพข้าว (Rice Balance Sheet) ฉบับล่าสุดของกัมพูชา โดยมีประเด็นสำคัญเกี่ยวกับการผลิต การบริโภค การส่งออก นโยบายภาครัฐ และสต็อกข้าว ดังนี้

ด้านการผลิตข้าว คาดการณ์ว่าผลผลิตข้าวสารของกัมพูชาในปีการผลิต 2026/27 จะอยู่ที่ 8.6 ล้านตัน เพิ่มขึ้นจาก 8.1 ล้านตันในปีการผลิต 2025/26 แต่ต่ำกว่าประมาณการก่อนหน้าที่ 8.8 ล้านตัน ขณะที่ผลผลิตข้าวเปลือกคาดว่าจะอยู่ที่ประมาณ 14.1 ล้านตัน

การปรับลดประมาณการดังกล่าวสะท้อนความกังวลเกี่ยวกับปรากฏการณ์เอลนีโญ (El Niño) ที่อาจมีความรุนแรง ซึ่งอาจทำให้สภาพอากาศแห้งแล้งมากขึ้นและส่งผลกระทบต่อผลผลิตข้าวนาปรัง โดยคาดว่าผลผลิตข้าวเปลือกนาปรังจะอยู่ที่ 3.74 ล้านตัน ส่วนผลผลิตข้าวเปลือกนาปีคาดว่าจะฟื้นตัวเป็น 10.33 ล้านตัน

ข้าวนาปีคิดเป็นประมาณร้อยละ 74 ของผลผลิตข้าวทั้งปี และคาดว่าจะได้รับประโยชน์จากผลผลิตต่อพื้นที่ที่กลับสู่ระดับปกติมากขึ้น หลังจากฤดูกาลก่อนหน้าได้รับผลกระทบจากภัยแล้ง น้ำท่วม และความเสียหายจากศัตรูพืช

ด้านการบริโภคข้าว คาดการณ์ว่าการบริโภคข้าวภายในประเทศของกัมพูชาในปีการผลิต 2026/27 จะทรงตัวที่ 4.2 ล้านตัน ไม่เปลี่ยนแปลงจากปีการผลิต 2025/26 โดยรายงานของ USDA ระบุว่า แนวโน้มดังกล่าวเป็นผลจากรูปแบบการบริโภคอาหารของประชากรในเขตเมืองที่ยังคงมีเสถียรภาพ

สำหรับการส่งออกข้าว คาดการณ์ว่าการส่งออกข้าวทั้งหมดของกัมพูชา ซึ่งรวมทั้งข้าวเปลือกและข้าวสารในปีการผลิต 2026/27 จะอยู่ที่ 4.0 ล้านตัน ลดลงจากประมาณการก่อนหน้าที่ 4.1 ล้านตัน เนื่องจากเวียดนามมีการรับซื้อข้าวเปลือกจากกัมพูชาชะลอตัวลง

ขณะเดียวกัน การส่งออกข้าวสารอย่างเป็นทางการของกัมพูชากำลังขยายตัวอย่างรวดเร็ว โดยในช่วงเดือนมกราคม–สิงหาคม 2026 กัมพูชาส่งออกข้าวสารได้ 792,212 ตัน เพิ่มขึ้นประมาณร้อยละ 61 เมื่อเทียบกับช่วงเดียวกันของปี 2025 ทั้งนี้ สหพันธ์ข้าวกัมพูชา (Cambodia Rice Federation) คาดว่าการส่งออกข้าวสารในปีปฏิทิน 2026 จะสูงกว่า 1 ล้านตัน

ฟิลิปปินส์ได้กลายเป็นตลาดข้าวสารรายใหญ่ที่สุดของกัมพูชาในกลุ่มอาเซียน โดยนำเข้าข้าวสารจากกัมพูชา 122,102 ตัน ในช่วงเดือนมกราคม–สิงหาคม 2026 รองลงมาคือเวียดนาม 113,801 ตัน และมาเลเซีย

64,597 ตัน อย่างไรก็ตาม หากรวมการส่งออกข้าวเปลือกด้วย เวียดนามยังคงเป็นตลาดส่งออกโดยรวมที่ใหญ่ที่สุดของกัมพูชา โดยรับซื้อข้าวเปลือกประมาณ 1.7 ล้านตัน

กัมพูชากำลังเพิ่มการส่งออกข้าวสารโดยตรงไปยังฟิลิปปินส์ แทนการพึ่งพาโรงสีเวียดนามในการแปรรูปข้าวเปลือกจากกัมพูชาและส่งออกข้าวสารสำเร็จรูปต่อไปยังตลาดต่างประเทศ การเปลี่ยนแปลงนี้ช่วยให้โรงสีข้าวของกัมพูชาสามารถสร้างมูลค่าเพิ่มและรักษาผลประโยชน์ทางเศรษฐกิจไว้ภายในห่วงโซ่อุปทานของประเทศได้มากขึ้น

ในช่วงเดือนมกราคม–สิงหาคม 2026 ข้าวหอมมีสัดส่วนร้อยละ 58 ของการส่งออกข้าวสารทั้งหมด ขณะที่ข้าวขาวเมล็ดยาวมีสัดส่วนร้อยละ 24.4 และข้าวหักมีสัดส่วนร้อยละ 14.3

ด้านนโยบายข้าว ในเดือนกันยายน 2026 ธนาคารเพื่อการพัฒนาการเกษตรและชนบทแห่งรัฐกัมพูชา (Agricultural and Rural Development Bank: ARDB) ร่วมกับสหพันธ์ข้าวกัมพูชา จัดตั้งวงเงินสินเชื่อหมุนเวียนมูลค่าสูงสุด 200 ล้านดอลลาร์สหรัฐ เพื่อสนับสนุนโรงสีข้าวและผู้ส่งออกในช่วงฤดูเก็บเกี่ยว

วงเงินสินเชื่อดังกล่าวมีเป้าหมายเพื่อช่วยให้โรงสีสามารถรับซื้อและเก็บสำรองข้าวเปลือกได้ทันเวลา รักษาราคาข้าวเปลือกที่เกษตรกรขายได้ในช่วงที่ผลผลิตออกสู่ตลาดมากที่สุด และเสริมสภาพคล่องในการรับซื้อของผู้ส่งออก นอกจากนี้ โครงการยังสนับสนุนเป้าหมายของรัฐบาลกัมพูชาในการส่งออกข้าวสารให้ได้ปีละ 1 ล้านตัน

สำหรับสต็อกข้าวสิ้นปีนั้น คาดการณ์ว่าสต็อกข้าวคงเหลือปลายปีการผลิต 2026/27 ของกัมพูชาจะอยู่ที่ประมาณ 971,000 ตัน เพิ่มขึ้นจากประมาณการ 571,000 ตันในปีการผลิต 2025/26 อย่างไรก็ตาม ตัวเลขคาดการณ์ล่าสุดยังต่ำกว่าประมาณการก่อนหน้าที่ 1.09 ล้านตัน การเพิ่มขึ้นของสต็อกข้าวที่คาดการณ์ไว้สะท้อนแนวโน้มการฟื้นตัวของผลผลิต หลังจากอุปทานข้าวตึงตัวในปีการผลิต 2025/26

ทั้งนี้ ภาคอุตสาหกรรมข้าวของกัมพูชาคาดว่าจะฟื้นตัวในปีการผลิต 2026/27 โดยได้รับแรงสนับสนุนจากผลผลิตข้าวนาปีที่ปรับตัวดีขึ้นและสต็อกข้าวปลายปีที่เพิ่มสูงขึ้น อย่างไรก็ตาม สภาพอากาศแห้งแล้งที่เกี่ยวข้องกับปรากฏการณ์เอลนีโญยังคงเป็นความเสี่ยงต่อการผลิตข้าวนาปรัง ขณะที่ความต้องการซื้อข้าวเปลือกจากเวียดนามที่อ่อนตัวลงอาจจำกัดการส่งออกข้าวโดยรวมของกัมพูชา

ในอีกด้านหนึ่ง การขยายการส่งออกข้าวสารโดยตรงไปยังฟิลิปปินส์เป็นโอกาสให้กัมพูชาเพิ่มการส่งออกสินค้าที่มีมูลค่าเพิ่ม และเสริมสร้างสถานะของประเทศในตลาดข้าวระหว่างประเทศให้แข็งแกร่งยิ่งขึ้น

ที่มา Oryza.com และ สำนักงานส่งเสริการค้าในต่างประทศ (สคต.) ณ กรุงพนมเปญ (กัมพูชา)

<u>เมียนมา</u>

สำนักข่าว The Global New Light Of Myanmar รายงานว่า ข้าวพอว์ซานต้องก้าวสู่การเป็นแบรนด์แห่งชาติของเมียนมา โดยต้องเร่งส่งเสริมการนำข้าวพอว์ซานพันธุ์ใหม่ไปปลูกในพื้นที่จริง เพื่อให้เกษตรกรและประชาชนได้รับประโยชน์อย่างเต็มที่จากผลงานวิจัย

เมื่อเร็วๆนี้ มีพิธีมอบเกียรติยศแก่เกษตรกร ผู้ผลิต และผู้ส่งออกข้าวพอว์ซานของเมียนมา ซึ่งได้รับรางวัลข้าวที่ดีที่สุดในโลกประจำปี 2569 (World’s Best Rice-2026) จัดขึ้นควบคู่กับการประชุมเชิงปฏิบัติการว่าด้วยแผนการพัฒนาอย่างยั่งยืน โดยมีพลเอกอู มิน อ่อง หล่าย (U Min Aung Hlaing) ประธานาธิบดีแห่งสาธารณรัฐแห่งสหภาพเมียนมา เป็นประธานและกล่าวสุนทรพจน์

ในโอกาสนี้ ประธานาธิบดีเปิดเผยว่า ข้าวหอมพอว์ซาน (Pawsan Hmwe) ของเมียนมาได้รับรางวัลข้าวที่ดีที่สุดในโลกประจำปี 2569 นับเป็นครั้งที่สองที่ข้าวพันธุ์นี้ได้รับรางวัลดังกล่าว หลังจากได้รับรางวัลครั้งแรกในปี 2554 หรือเมื่อ 15 ปีก่อน ความสำเร็จครั้งนี้ถือเป็นการยอมรับจากนานาชาติอีกครั้งถึงคุณภาพ กลิ่นหอม และรสชาติของข้าวพอว์ซานเมียนมา

ประธานาธิบดีกล่าวว่า ทุกภาคส่วนต้องร่วมมือกันผลักดันให้ข้าวพอว์ซานของเมียนมาเป็นแบรนด์แห่งชาติที่มีคุณภาพสูง สามารถเป็นตัวแทนของประเทศและช่วยเสริมสร้างเกียรติภูมิของเมียนมาในเวทีโลก

สำหรับฤดูปลูกข้าวนาปีในปี 2568 มีพื้นที่เพาะปลูกข้าวเปลือกพอว์ซานทั่วประเทศประมาณ 1.3 ล้านเอเคอร์ ให้ผลผลิตมากกว่า 78 ล้านตะกร้า โดยประธานาธิบดีระบุว่า หากสามารถส่งออกข้าวพอว์ซานคุณภาพสูงในฐานะข้าวระดับพรีเมียมได้ ก็จะไม่เพียงช่วยเพิ่มรายได้จากเงินตราต่างประเทศเท่านั้น แต่ยังช่วยให้เกษตรกรได้รับราคาที่เป็นธรรมและมีรายได้เพิ่มขึ้นด้วย

ประธานาธิบดียังกล่าวถึงความสำเร็จจากความร่วมมือกับองค์การความร่วมมือระหว่างประเทศของญี่ปุ่น (Japan International Cooperation Agency: JICA) ในช่วงปี 2561–2567 ซึ่งสามารถพัฒนาข้าวพอว์ซานพันธุ์ใหม่ ได้แก่ เยซิน พอว์ซาน-1 (Yezin Pawsan-1) และเยซิน พอว์ซาน-2 (Yezin Pawsan-2) เพื่อให้สามารถเพาะปลูกได้ตลอดทั้งปีและให้ผลผลิตสูงขึ้น อย่างไรก็ตาม เกษตรกรและประชาชนจะได้รับประโยชน์จากงานวิจัยนี้อย่างเต็มที่ก็ต่อเมื่อมีการนำผลการพัฒนาพันธุ์ข้าวใหม่ไปประยุกต์ใช้ในการเพาะปลูกจริงอย่างมีประสิทธิภาพ

ประธานาธิบดีเน้นย้ำว่า การพัฒนาภาคการผลิตข้าวไม่ควรมุ่งเน้นเฉพาะการผลิตข้าวเปลือกคุณภาพสูงเท่านั้น แต่ต้องให้ความสำคัญกับการสร้างหลักประกันด้านราคาที่เป็นธรรม การลดต้นทุนการผลิต และการเปิดโอกาสให้เกษตรกรเข้าถึงตลาดได้โดยตรงด้วย

เพื่อยกระดับการยอมรับข้าว “Myanmar Pawsan” ในตลาดต่างประเทศ จำเป็นต้องดำเนินกลยุทธ์การสร้างแบรนด์โดยให้ความสำคัญกับคุณภาพที่สม่ำเสมอ การตรวจสอบย้อนกลับถึงแหล่งกำเนิดสินค้า และการสร้างความเชื่อมั่นให้แก่ผู้บริโภค

นอกจากนี้ หากต้องการให้ข้าวพอว์ซานของเมียนมามีสถานะที่มั่นคงและยั่งยืนในตลาดโลก จะต้องให้ความสำคัญไม่เพียงกับการเพิ่มปริมาณการผลิต แต่ยังรวมถึงความปลอดภัยด้านอาหาร มาตรฐานคุณภาพ และความน่าเชื่อถือของแบรนด์ด้วย ดังนั้น จึงควรนำระบบต่างๆ มาใช้ตามความเหมาะสม ได้แก่ หลักปฏิบัติทางการเกษตรที่ดี (Good Agricultural Practices: GAP) หลักเกณฑ์วิธีการที่ดีในการผลิต (Good Manufacturing Practices: GMP) และระบบการวิเคราะห์อันตรายและจุดวิกฤตที่ต้องควบคุม (Hazard Analysis and Critical Control Points: HACCP) ควบคู่กับการยกระดับห้องปฏิบัติการตรวจสอบคุณภาพ และระบบการรับรองมาตรฐานให้มีความน่าเชื่อถือยิ่งขึ้น

ประธานาธิบดีระบุเพิ่มเติมว่า การสร้างสถานะทางการตลาดที่แข็งแกร่งให้แก่ข้าวที่จำหน่ายภายใต้ชื่อ “Myanmar Pawsan” จำเป็นต้องอาศัยความร่วมมือจากทุกภาคส่วน เพื่อป้องกันการปะปนของข้าวต่างพันธุ์และไม่ให้คุณภาพสินค้าลดลง พร้อมเน้นย้ำว่า ในการดำเนินงานให้บรรลุเป้าหมายการส่งออกข้าวสำหรับปีงบประมาณ 2569–2570 ต้องส่งเสริมบทบาทของข้าวคุณภาพสูงให้มากยิ่งขึ้น

ประธานาธิบดีแสดงความหวังว่า การประชุมเชิงปฏิบัติการครั้งนี้จะช่วยกำหนดเป้าหมายที่ชัดเจนและเป็นรูปธรรม เพื่อนำไปสู่การยกระดับคุณภาพข้าวพอว์ซานของเมียนมาอย่างต่อเนื่อง ส่งเสริมการพัฒนาอย่างยั่งยืน สร้างสถานะที่มั่นคงในตลาดต่างประเทศ และเพิ่มรายได้ให้แก่เกษตรกร

นายอู เย มิน อ่อง (U Ye Min Aung) ประธานสหพันธ์ข้าวเมียนมา (Myanmar Rice Federation: MRF) ได้มอบรางวัล World's Best Rice-2026 ให้แก่ประธานาธิบดีอู มิน อ่อง หล่าย ขณะที่นายอู มิน หน่อง (U Min Naung) รัฐมนตรีว่าการกระทรวงเกษตร ปศุสัตว์ และชลประทาน ได้นำเสนอรายงานเกี่ยวกับการได้รับรางวัลของข้าวพอว์ซานเมียนมาและแผนการพัฒนาอย่างยั่งยืน

ในโอกาสเดียวกัน ประธาน MRF ได้ส่งมอบเงินจำนวน 3.25 พันล้านจ๊าตเมียนมาให้แก่ ดร. เย ติน ตุน (Dr. Ye Tint Tun) รัฐมนตรีช่วยว่าการกระทรวงเกษตร ปศุสัตว์ และชลประทาน โดยเงินจำนวนดังกล่าวประกอบด้วย เงิน 1.25 พันล้านจ๊าตจากกองทุนหมุนเวียนสำหรับภาคเมล็ดพันธุ์ข้าว เงิน 1 พันล้านจ๊าตจากกองทุนหมุนเวียนสำหรับกิจการผลิตเมล็ดพันธุ์ข้าวพอว์ซาน และเงินอีก 1 พันล้านจ๊าตเพื่อปรับปรุงและยกระดับฟาร์มทายองจอง (Thayaungchaung Farm) ในเมืองปะเต็ง (Pathein) และฟาร์มวิจัยเมียงเมีย (Myaungmya Research Farm) ให้เป็นศูนย์ความเป็นเลิศ (Centres of Excellence: CoE) สำหรับการผลิตเมล็ดพันธุ์ข้าวพอว์ซานและการพัฒนางานวิจัย

ที่มา The Global New Light Of Myanmar

ฟิลิปปินส์

ตามรายงานของหนังสือพิมพ์ Manila Bulletin กระทรวงเกษตรฟิลิปปินส์ (Philippine Department of Agriculture: DA) คาดการณ์ว่า ผลผลิตข้าวเปลือก (palay) ของฟิลิปปินส์ในปีนี้จะลดลงประมาณ 1 ล้านตัน แตะระดับต่ำสุดในรอบ 10 ปี เนื่องจากต้นทุนปัจจัยการผลิตที่เพิ่มสูงขึ้น ส่งผลให้เกษตรกรจำกัดพื้นที่เพาะปลูก

นายฟรานซิสโก ติอู ลอเรล (Francisco Tiu Laurel) รัฐมนตรีว่าการกระทรวงเกษตรฟิลิปปินส์ กล่าวว่า ผลผลิตข้าวในปีนี้จะลดลงประมาณ 1 ล้านตัน เมื่อเทียบกับปีที่ผ่านมา จากการคาดการณ์ ผลผลิตข้าวของฟิลิปปินส์ในปีนี้อาจอยู่ที่ประมาณ 18.68 ล้านตัน ลดลงจากผลผลิตในปีที่แล้วซึ่งอยู่ที่ 19.68 ล้านตัน ซึ่งหากเป็นไปตามการคาดการณ์ดังกล่าว จะถือเป็นระดับผลผลิตข้าวที่ต่ำที่สุดนับตั้งแต่ปี 2559 ซึ่งฟิลิปปินส์มีผลผลิตเพียง 17.63 ล้านตัน

การคาดการณ์ล่าสุดบ่งชี้ว่า กระทรวงเกษตรฟิลิปปินส์มีแนวโน้มที่จะไม่สามารถบรรลุเป้าหมายการผลิตข้าวที่ 19.87 ล้านตันในปีนี้ได้ แม้ว่าก่อนหน้านี้จะมีการปรับลดเป้าหมายดังกล่าวจากเป้าหมายเดิมที่กำหนดไว้สูงเป็นประวัติการณ์ที่ 20.3 ล้านตันแล้วก็ตาม

ในระยะแรก กระทรวงเกษตรฟิลิปปินส์ประเมินว่าผลผลิตข้าวในปีนี้จะลดลง 700,000 ตัน อย่างไรก็ตามต่อมาได้ปรับเพิ่มประมาณการปริมาณผลผลิตที่ลดลงเป็น 1 ล้านตัน เนื่องจากผลกระทบของต้นทุนปัจจัยการผลิตที่เพิ่มสูงขึ้นต่อการผลิตเริ่มปรากฏชัดเจนมากขึ้น

นายติอู ลอเรล ระบุโดยเฉพาะว่า ราคาปุ๋ยที่อยู่ในระดับสูงทำให้เกษตรกรไม่มีทางเลือก นอกจากต้องลดปริมาณการใช้ปุ๋ย ส่งผลให้ผลผลิตข้าวต่อหน่วยพื้นที่ลดลง ขณะที่ราคาปุ๋ย โดยเฉพาะปุ๋ยยูเรียซึ่งมีไนโตรเจนเป็นองค์ประกอบ มีความเชื่อมโยงอย่างใกล้ชิดกับราคาน้ำมัน ซึ่งยังคงอยู่ในระดับสูงนับตั้งแต่เกิดความขัดแย้งในตะวันออกกลางเมื่อต้นปีนี้

นายติอู ลอเรล กล่าวเพิ่มเติมว่า ความตั้งใจของเกษตรกรในการเพาะปลูกข้าวในปีนี้ลดลงเช่นกัน เนื่องจากต้นทุนการผลิตที่เพิ่มสูงขึ้น นอกจากนี้ ยังมีการคาดการณ์ว่า ภาวะภัยแล้งจากปรากฏการณ์เอลนีโญ (El Niño) จะส่งผลกระทบต่อผลผลิตข้าวในปีนี้ด้วย

ท่ามกลางการคาดการณ์ว่าปรากฏการณ์เอลนีโญจะทวีความรุนแรงและต่อเนื่องไปจนถึงช่วงครึ่งแรกของปี 2570 นายติอู ลอเรล ระบุว่า ผลผลิตข้าวของฟิลิปปินส์ในปีหน้าอาจลดลงอย่างน้อยเกือบ 1 ล้านตัน เพื่อรักษาเสถียรภาพของอุปทานข้าว ฟิลิปปินส์ได้เพิ่มการนำเข้าข้าวเพื่อชดเชยความเสี่ยงจากการลดลงของผลผลิตภายในประเทศ

ข้อมูลของรัฐบาลฟิลิปปินส์ระบุว่า การนำเข้าข้าวของประเทศในช่วงเดือนมกราคม–กันยายน เพิ่มขึ้นร้อยละ 24 เมื่อเทียบกับช่วงเดียวกันของปีก่อน โดยมีปริมาณรวม 4.07 ล้านตัน เทียบกับ 3.28 ล้านตันในช่วงเดียวกันของปีก่อนหน้า คาดการณ์ว่าปริมาณการนำเข้าข้าวของฟิลิปปินส์ในปีนี้จะสูงกว่า 5 ล้านตัน ซึ่งจะมากกว่าสถิติสูงสุดเดิมที่ 4.81 ล้านตัน ซึ่งทำไว้ในปี 2567

ก่อนหน้านี้มีรายงานข่าวของ Global Agriculture ว่า ฟิลิปปินส์กำลังเตรียมรับมือกับความเป็นไปได้ที่ผลผลิตข้าวภายในประเทศจะลดลง เนื่องจากความเสี่ยงของการเกิดปรากฏการณ์เอลนีโญ (El Niño) ที่มีความรุนแรงเพิ่มสูงขึ้น

กระทรวงเกษตรฟิลิปปินส์ (Department of Agriculture: DA) เตือนว่า ผลผลิตข้าวเปลือกอาจลดลง 1 ล้านตัน จากเป้าหมายเดิมสำหรับปี 2569 ที่ 20.7 ล้านตัน เหลือประมาณ 19.7 ล้านตัน โดยรัฐมนตรีว่าการกระทรวงเกษตรเตือนว่า สภาพอากาศที่แห้งแล้งเป็นพิเศษอาจส่งผลกระทบต่อพื้นที่เพาะปลูกข้าว โดยเฉพาะในช่วงฤดูแล้งระหว่างเดือนพฤศจิกายน 2569 ถึงเดือนเมษายน 2570 ขณะที่สำนักงานบริการด้านสภาพอากาศของรัฐฟิลิปปินส์ (Philippine Atmospheric, Geophysical and Astronomical Services Administration: PAGASA) คาดการณ์ว่า สภาวะเอลนีโญจะทวีความรุนแรงขึ้นในช่วงปลายปี 2569 และอาจดำเนินต่อเนื่องไปจนถึงช่วงครึ่งแรกของปี 2570

ผลกระทบจากภัยแล้งเริ่มปรากฏให้เห็นแล้ว โดยในช่วงปลายเดือนกันยายนที่ผ่านมา สภาพอากาศแห้งแล้งส่งผลกระทบต่อเกษตรกรมากกว่า 223,000 ราย ในพื้นที่ 14 ภูมิภาค ก่อให้เกิดความเสียหายทางการเกษตรคิดเป็นมูลค่าประมาณ 6.87 พันล้านเปโซ นอกจากนี้ ต้นทุนปุ๋ยและเชื้อเพลิงที่เพิ่มสูงขึ้นยังซ้ำเติมความยากลำบากของเกษตรกร และอาจจำกัดความสามารถในการรักษาระดับการผลิต

รัฐบาลฟิลิปปินส์กำลังเตรียมแผนรับมือผลกระทบจากปรากฏการณ์เอลนีโญ วงเงิน 61.99 พันล้านเปโซ หรือประมาณ 971 ล้านดอลลาร์สหรัฐ มาตรการดังกล่าวครอบคลุมการให้ความช่วยเหลือเกษตรกรที่ได้รับผลกระทบ การปรับปรุงระบบการจัดเก็บอาหาร และการดำเนินมาตรการเพื่อปกป้องการผลิตทางการเกษตร อย่างไรก็ตาม มาตรการบางรายการที่เสนอไว้ยังคงประสบปัญหาด้านงบประมาณไม่เพียงพอ

แนวโน้มการผลิตข้าวได้อ่อนตัวลงแล้ว แม้ว่าผลผลิตในช่วงครึ่งแรกของปีจะอยู่ในระดับสูงก็ตาม สำนักงานสถิติฟิลิปปินส์ (Philippine Statistics Authority: PSA) ประเมินว่า ผลผลิตข้าวเปลือกในช่วงเดือนกรกฎาคม-กันยายน 2569 อยู่ที่ 3.19 ล้านตัน ลดลงร้อยละ 15 เมื่อเทียบกับช่วงเดียวกันของปี 2568

การลดลงอย่างมีนัยสำคัญของผลผลิตข้าวภายในประเทศอาจทำให้ฟิลิปปินส์มีความต้องการนำเข้าข้าวเพิ่มขึ้น ซึ่งอาจสนับสนุนความต้องการข้าวจากประเทศผู้ส่งออกรายใหญ่ เช่น เวียดนาม ไทย และอินเดีย ทั้งนี้ ผลกระทบที่เกิดขึ้นจริงต่อการค้าข้าวระหว่างประเทศจะขึ้นอยู่กับปริมาณผลผลิตที่ขาดหายไป ระดับสต็อกข้าวภายในประเทศ และนโยบายการนำเข้าของรัฐบาลฟิลิปปินส์

สำนักอุตสาหกรรมพืช (Bureau of Plant Industry : BPI) รายงานว่า ในปี 2569 (ข้อมูล ณ วันที่ 8 ตุลาคม 2569) ฟิลิปปินส์นำเข้าข้าว 4,149,101.99 ตัน (ใช้ใบอนุญาต SPSIC จำนวน 4,205 ใบ) เพิ่มขึ้นประมาณ 22.5% เมื่อเทียบกับ 3,317,320 ตัน (ใช้ใบอนุญาต SPSIC จำนวน 3,813 ใบ) ในช่วงเดียวกันของปี 2568 ดังนี้

- เดือนมกราคม 2569 มีการนำเข้าจำนวน 381,367.51 ตัน (ใช้ใบอนุญาต SPSIC จำนวน 251 ใบ) เพิ่มขึ้นประมาณ 36.2% เมื่อเทียบกับ 279,940.69 ตัน (ใช้ใบอนุญาต SPSIC จำนวน 425 ใบ) ในช่วงเดียวกันของปี 2568
- เดือนกุมภาพันธ์ 2569 มีการนำเข้าจำนวน 442,866.49 ตัน (ใช้ใบอนุญาต SPSIC จำนวน 419 ใบ) เพิ่มขึ้นประมาณ 63.5% เมื่อเทียบกับ 270,796.22 ตัน (ใช้ใบอนุญาต SPSIC จำนวน 382 ใบ) ในช่วงเดียวกันของปี 2568
- เดือนมีนาคม 2569 มีการนำเข้าจำนวน 477,608.93 ตัน (ใช้ใบอนุญาต SPSIC จำนวน 453 ใบ) เพิ่มขึ้นประมาณ 30.1% เมื่อเทียบกับ 367,117.72 ตัน (ใช้ใบอนุญาต SPSIC จำนวน 505 ใบ) ในช่วงเดียวกันของปี 2568
- เดือนเมษายน 2569 มีการนำเข้าจำนวน 412,227.51 ตัน (ใช้ใบอนุญาต SPSIC จำนวน 426 ใบ) ลดลงประมาณ 18.0% เมื่อเทียบกับ 502,723.65 ตัน (ใช้ใบอนุญาต SPSIC จำนวน 632 ใบ) ในช่วงเดียวกันของปี 2568
- เดือนพฤษภาคม 2569 มีการนำเข้าจำนวน 597,529.03 ตัน (ใช้ใบอนุญาต SPSIC จำนวน 493 ใบ) เพิ่มขึ้นประมาณ 17.7% เมื่อเทียบกับ 598,049.03 ตัน (ใช้ใบอนุญาต SPSIC จำนวน 573 ใบ) ในช่วงเดียวกันของปี 2568
- เดือนมิถุนายน 2569 มีการนำเข้าจำนวน 477,758.53 ตัน (ใช้ใบอนุญาต SPSIC จำนวน 431 ใบ) เพิ่มขึ้นประมาณ 32.4% เมื่อเทียบกับ 360,870.43 ตัน (ใช้ใบอนุญาต SPSIC จำนวน 424 ใบ) ในช่วงเดียวกันของปี 2568
- เดือนกรกฎาคม 2569 มีการนำเข้าจำนวน 557,339.24 ตัน (ใช้ใบอนุญาต SPSIC จำนวน 548 ใบ) เพิ่มขึ้นประมาณ 93.6% เมื่อเทียบกับ 287,935.12 ตัน (ใช้ใบอนุญาต SPSIC จำนวน 304 ใบ) ในช่วงเดียวกันของปี 2568
- เดือนสิงหาคม 2569 มีการนำเข้าจำนวน 374,872.55 ตัน (ใช้ใบอนุญาต SPSIC จำนวน 548 ใบ) เพิ่มขึ้นประมาณ 1.0% เมื่อเทียบกับ 371,131.23 ตัน (ใช้ใบอนุญาต SPSIC จำนวน 262 ใบ) ในช่วงเดียวกันของปี 2568
- เดือนกันยายน 2569 มีการนำเข้าจำนวน 365,019.46 ตัน (ใช้ใบอนุญาต SPSIC จำนวน 531 ใบ) เพิ่มขึ้นประมาณ 10.1% เมื่อเทียบกับ 331,606.10 ตัน (ใช้ใบอนุญาต SPSIC จำนวน 210 ใบ) ในช่วงเดียวกันของปี 2568
- เดือนตุลาคม 2569 (ข้อมูล ณ วันที่ 8 ตุลาคม 2569) มีการนำเข้าจำนวน 61,992.76 ตัน (ใช้ใบอนุญาต SPSIC จำนวน 105 ใบ) เพิ่มขึ้นประมาณ 66.7% เมื่อเทียบกับ 37,184.70 ตัน (ใช้ใบอนุญาต SPSIC จำนวน 96 ใบ) ในช่วงเดียวกันของปี 2568

ข้อมูล ณ วันที่ 8 ตุลาคม 2569 ฟิลิปปินส์นำเข้าจากประเทศเวียดนามมากที่สุดจำนวนประมาณ 2,742,820.67 ตัน (สัดส่วน 66.1% ของการนำเข้าข้าวทั้งหมด) ตามด้วยไทยจำนวน 578,733.56 ตัน (สัดส่วน

13.9%) เมียนมาจำนวน 428,708.85 ตัน (สัดส่วน 10.3%) ปากีสถาน 233,822.68 ตัน (สัดส่วน 5.6%) กัมพูชา 136,702.5 ตัน (สัดส่วน 3.3%) อินเดีย 27,859.29 ตัน (สัดส่วน 0.7%) เกาหลีใต้ 400 ตัน ญี่ปุ่น 48 ตัน และอิตาลี 6.44 ตัน

สำนักอุตสาหกรรมพืช (BPI) รายงานว่า การออกใบอนุญาตรับรองด้านสุขลักษณะและสุขอนามัยพืช (Sanitary and Phyto-sanitary Import Clearance; SPSIC) ในปี 2569 (ข้อมูล ณ วันที่ 8 ตุลาคม 2569) มีจำนวนรวม 7,667 ใบ เพื่อนำเข้าข้าวจำนวน 6,743,624.555 ตัน ดังนี้

- เดือนมกราคม 2569 มีการออกใบอนุญาตรับรองด้านสุขลักษณะและสุขอนามัยพืช (SPSIC) จำนวน 453 ใบ เพื่อนำเข้าข้าวจำนวน 484,060.907 ตัน
- เดือนกุมภาพันธ์ 2569 มีการออกใบอนุญาตรับรองด้านสุขลักษณะและสุขอนามัยพืช (SPSIC) จำนวน 489 ใบ เพื่อนำเข้าข้าวจำนวน 497,179.984 ตัน
- เดือนมีนาคม 2569 มีการออกใบอนุญาตรับรองด้านสุขลักษณะและสุขอนามัยพืช (SPSIC) จำนวน 495 ใบ เพื่อนำเข้าข้าวจำนวน 463,090.162 ตัน
- เดือนเมษายน 2569 มีการออกใบอนุญาตรับรองด้านสุขลักษณะและสุขอนามัยพืช (SPSIC) จำนวน 677 ใบ เพื่อนำเข้าข้าวจำนวน 811,740.63 ตัน
- เดือนพฤษภาคม 2569 มีการออกใบอนุญาตรับรองด้านสุขลักษณะและสุขอนามัยพืช (SPSIC) จำนวน 665 ใบ เพื่อนำเข้าข้าวจำนวน 865,526.76 ตัน
- เดือนมิถุนายน 2569 มีการออกใบอนุญาตรับรองด้านสุขลักษณะและสุขอนามัยพืช (SPSIC) จำนวน 1,173 ใบ เพื่อนำเข้าข้าวจำนวน 922,846.571 ตัน
- เดือนกรกฎาคม 2569 มีการออกใบอนุญาตรับรองด้านสุขลักษณะและสุขอนามัยพืช (SPSIC) จำนวน 1,290 ใบ เพื่อนำเข้าข้าวจำนวน 950,692.49 ตัน
- เดือนสิงหาคม 2569 มีการออกใบอนุญาตรับรองด้านสุขลักษณะและสุขอนามัยพืช (SPSIC) จำนวน 944 ใบ เพื่อนำเข้าข้าวจำนวน 706,151.500 ตัน
- เดือนกันยายน 2569 (ข้อมูล ณ วันที่ 8 ตุลาคม 2569) มีการออกใบอนุญาตรับรองด้านสุขลักษณะและสุขอนามัยพืช (SPSIC) จำนวน 1,227 ใบ เพื่อนำเข้าข้าวจำนวน 850,733.851 ตัน
- เดือนตุลาคม 2569 (ข้อมูล ณ วันที่ 8 ตุลาคม 2569) มีการออกใบอนุญาตรับรองด้านสุขลักษณะและสุขอนามัยพืช (SPSIC) จำนวน 254 ใบ เพื่อนำเข้าข้าวจำนวน 191,601.7 ตัน

ตามรายงานของสำนักข่าว Inquirer.Net กระทรวงเกษตรฟิลิปปินส์ (Philippine Department of Agriculture: DA) ได้ยืนยันคำสั่งระงับการนำเข้าข้าวจากเวียดนามปริมาณ 12,480 ตัน โดยระบุว่าพบความผิดปกติเกี่ยวกับใบอนุญาตนำเข้า และกังวลว่าการเดินทางมาถึงล่าช้าของสินค้าจะกดดันราคาข้าวภายในประเทศในช่วงฤดูเก็บเกี่ยวข้าวนาปี

ข้าวล็อตดังกล่าวขนส่งด้วยเรือ MV Tay Son 2 โดยมีบริษัท Planters Product Inc. เป็นผู้นำเข้า ภายใต้สัญญาซื้อขายข้าวขาว 25% อย่างไรก็ตาม มีรายงานว่าผู้นำเข้าตรวจพบว่าสินค้าที่ส่งมอบเป็นข้าวขาว 5% แทน นอกจากนี้ สัญญาซื้อขายยังหมดอายุแล้ว เนื่องจากเดิมกำหนดให้สินค้ามาถึงในเดือนกรกฎาคม แต่เรือกลับเดินทางถึงท่าเรือดาเวา (Port of Davao) เมื่อวันที่ 14 กันยายน 2569

รัฐมนตรีว่าการกระทรวงเกษตรฟิลิปปินส์ระบุว่า การอนุญาตให้นำเข้าสินค้าล็อตนี้ถูกยกเลิกไปก่อนที่เรือจะเดินทางถึงฟิลิปปินส์ โดยข้าวปริมาณดังกล่าวคิดเป็นประมาณหนึ่งในสามของความต้องการข้าวของประเทศในหนึ่งวัน หากสินค้าเข้าสู่ตลาดในช่วงที่การเก็บเกี่ยวข้าวภายในประเทศเริ่มต้นขึ้น ก็อาจเพิ่มแรงกดดันต่อราคาข้าวเปลือกที่เกษตรกรขายได้

มีรายงานว่ากัปตันเรือปฏิเสธที่จะอนุญาตให้เจ้าหน้าที่ตรวจสอบสินค้า หลังจากเรือออกจากดาเวาเมื่อวันที่ 17 กันยายน 2569 ขณะที่หน่วยงานที่เกี่ยวข้องกำลังพิจารณาสถานะของสินค้าล็อตดังกล่าว กองทัพเรือฟิลิปปินส์ (Philippine Navy) ได้เข้าสกัดเรือนอกชายฝั่งจังหวัดซารังกานี (Sarangani) ก่อนนำเรือกลับมายังดาเวา โดยปัจจุบันสำนักงานศุลกากรฟิลิปปินส์ (Bureau of Customs) อยู่ระหว่างพิจารณาว่าจะดำเนินการกับสินค้าล็อตนี้อย่างไรต่อไป

สำนักงานอุตสาหกรรมพืช (Bureau of Plant Industry: BPI) เสนอให้ส่งข้าวล็อตดังกล่าวกลับไปยังเวียดนาม ขณะที่กระทรวงเกษตรคัดค้านการนำสินค้าที่ยึดไว้ไปขายทอดตลาด โดยรัฐมนตรีว่าการกระทรวงเกษตรเสนอว่า อาจบริจาคข้าวให้แก่กระทรวงสวัสดิการสังคมและการพัฒนา (Department of Social Welfare and Development) แทน ทั้งนี้ ต้องเป็นไปตามข้อกำหนดด้านความปลอดภัยและกฎหมายที่เกี่ยวข้อง

กรณีดังกล่าวสะท้อนถึงความพยายามของฟิลิปปินส์ในการบังคับใช้กฎระเบียบการนำเข้าข้าว บริหารจัดการช่วงเวลาการนำเข้าให้สอดคล้องกับฤดูเก็บเกี่ยวภายในประเทศ และปกป้องเกษตรกรในประเทศจากแรงกดดันด้านราคาข้าวเปลือกที่อาจปรับตัวลดลง

ตามรายงานของหนังสือพิมพ์ Business Mirror บริษัทบีเอ็มไอ (BMI) ซึ่งเป็นหน่วยธุรกิจหนึ่งของฟิทช์ โซลูชันส์ (Fitch Solutions) ระบุว่า สต็อกข้าวที่ลดลงและความเสี่ยงจากปรากฏการณ์เอลนีโญที่มีแนวโน้มรุนแรงอาจผลักดันให้ราคาข้าวและอัตราเงินเฟ้อในฟิลิปปินส์ปรับตัวสูงขึ้นในปีการตลาด 2569/70

คาดการณ์ว่าปรากฏการณ์ทางสภาพอากาศดังกล่าวจะเพิ่มความเสี่ยงต่อการเกิดภัยแล้งในพื้นที่เกษตรกรรมสำคัญหลายแห่ง และส่งผลกระทบต่อการผลิตข้าว ข้าวโพด น้ำตาล น้ำมันปาล์ม และกาแฟ จากข้อมูลในอดีตพบว่า ในช่วงที่เกิดปรากฏการณ์เอลนีโญ สัดส่วนพื้นที่เพาะปลูกที่เผชิญภัยแล้งรุนแรงเพิ่มขึ้นเฉลี่ย 11–12 จุดร้อยละในภูมิภาคต่าง ๆ ที่บีเอ็มไอศึกษา

เอเชียตะวันออกเฉียงใต้มีความเปราะบางเป็นพิเศษ เนื่องจากมีประชากรจำนวนมากที่ได้รับผลกระทบจากภัยแล้ง และมีสต็อกสินค้าเกษตรลดลง บีเอ็มไอรายงานว่า สต็อกข้าวของไทย เวียดนาม และฟิลิปปินส์ ลดลงต่ำกว่าระดับในปี 2566

ฟิลิปปินส์มีความเสี่ยงเป็นพิเศษต่อการปรับขึ้นของราคา เนื่องจากต้องพึ่งพาการนำเข้าข้าวประมาณหนึ่งในสามของความต้องการบริโภคทั้งหมด สต็อกข้าวภายในประเทศที่ลดลงอาจทำให้ฟิลิปปินส์มีขีดความสามารถในการรองรับภาวะอุปทานหยุดชะงักและการเพิ่มขึ้นของราคาลดลง หากปรากฏการณ์เอลนีโญส่งผลให้ผลผลิตข้าวลดลง

อย่างไรก็ตาม แนวโน้มอุปทานข้าวในตลาดโลกยังมีปัจจัยที่ช่วยบรรเทาความกังวล โดยอินเดีย ซึ่งเป็นผู้ส่งออกข้าวรายสำคัญของโลก มีสต็อกข้าวอยู่ในระดับสูงสุดเป็นประวัติการณ์ คิดเป็นร้อยละ 47 ของปริมาณการบริโภค เทียบกับร้อยละ 30 ก่อนช่วงปีการตลาด 2566/67

บีเอ็มไอระบุว่า สต็อกข้าวจำนวนมากดังกล่าวทำให้มีความเป็นไปได้น้อยลงที่อินเดียจะกลับมาใช้มาตรการจำกัดการส่งออกข้าวล่วงหน้า เช่นเดียวกับที่เคยเกิดขึ้นและมีส่วนทำให้ราคาข้าวพุ่งสูงขึ้นในช่วงปีการตลาด 2566/67

กระทรวงเกษตรฟิลิปปินส์ (Department of Agriculture) เตือนว่า ปรากฏการณ์เอลนีโญอาจสร้างความเสียหายต่อภาคเกษตรกรรมคิดเป็นมูลค่า 20,000 ล้านเปโซฟิลิปปินส์ (ประมาณ 313 ล้านดอลลาร์สหรัฐ) และอาจส่งผลกระทบต่อเกษตรกรและผู้ประกอบอาชีพประมงมากถึง 4.6 ล้านรายในกรณีเลวร้ายที่สุด

ความเสียหายที่อาจเกิดขึ้นคาดว่าจะทำให้ผลผลิตภาคเกษตรกรรมลดลงประมาณ 1 ล้านตัน ครอบคลุมพื้นที่ประมาณ 350,000 เฮกตาร์ นอกจากนี้ กระทรวงฯ รายงานว่า ความเสียหายต่อภาคเกษตรกรรมจากปรากฏการณ์เอลนีโญที่ทวีความรุนแรงขึ้นได้เกิดขึ้นแล้ว คิดเป็นมูลค่า 8,570 ล้านเปโซฟิลิปปินส์ (ประมาณ 134 ล้านดอลลาร์สหรัฐ)

ที่มา Oryza.com

<u>อินโดนีเซีย</u>

ตามรายงานของสำนักข่าวอันตารา (Antara News) อินโดนีเซียยืนยันว่า ปริมาณข้าวสำรองของประเทศจะเพียงพอต่อความต้องการบริโภคภายในประเทศในช่วงเทศกาลปลายปีและต่อเนื่องไปจนถึงปี 2570 แม้จะมีความเสี่ยงจากปรากฏการณ์เอลนีโญ (El Niño)

เมื่อวันที่ 26 ตุลาคม 2569 รัฐมนตรีว่าการกระทรวงเกษตรอินโดนีเซียระบุว่า ปริมาณข้าวที่มีอยู่ในประเทศได้รับการสนับสนุนจากข้าวสำรองของรัฐบาล ผลผลิตภายในประเทศที่อยู่ระหว่างการผลิต ตลอดจนสต็อกข้าวที่ครัวเรือนและภาคธุรกิจโรงแรม ร้านอาหาร และบริการจัดเลี้ยงถือครองอยู่

หน่วยงานโลจิสติกส์แห่งรัฐ (Bulog) มีข้าวสำรองอยู่ประมาณ 4.5 ล้านตัน ขณะที่ผลผลิตข้าวที่กำลังเพาะปลูกอยู่ในพื้นที่เกษตรกรรมและสต็อกข้าวในภาคการค้ามีปริมาณประมาณ 10 ล้านตันต่อรายการ เมื่อประเมินว่าการบริโภคข้าวของประเทศอยู่ที่ประมาณ 2.5 ล้านตันต่อเดือน รัฐมนตรีฯ คาดการณ์ว่าอุปทานข้าวโดยรวมจะเพียงพอต่อความต้องการไปจนถึงเดือนกรกฎาคมหรือสิงหาคม 2570 นอกจากนี้ ยังย้ำว่าอินโดนีเซียสามารถพึ่งพาตนเองด้านข้าวได้โดยไม่ต้องนำเข้าในปี 2568 และ 2569

เพื่อปกป้องผลผลิตภายในประเทศจากความเสี่ยงภัยแล้งที่เกี่ยวข้องกับปรากฏการณ์เอลนีโญ รัฐบาลกำลังดำเนินมาตรการป้องกันหลายด้าน ได้แก่ โครงการสูบน้ำ การเพิ่มประสิทธิภาพการใช้พื้นที่เกษตรกรรม การซ่อมแซมระบบชลประทาน และการใช้เมล็ดพันธุ์ที่ทนทานต่อสภาพแห้งแล้ง มาตรการเหล่านี้มีเป้าหมายเพื่อรักษาระดับการผลิตและลดความเสี่ยงที่สภาพอากาศแปรปรวนจะส่งผลกระทบต่อปริมาณข้าวที่มีจำหน่ายในประเทศ

นอกเหนือจากมาตรการด้านอุปทานแล้ว รัฐบาลยังเพิ่มความเข้มข้นในการดำเนินโครงการช่วยเหลือด้านอาหารและมาตรการแทรกแซงตลาด ก่อนเข้าสู่เทศกาลคริสต์มาสปี 2569 และเทศกาลปีใหม่ปี 2570 โดยมีแผนแจกจ่ายข้าวประมาณ 1 ล้านตันให้แก่ครัวเรือนผู้ได้รับสิทธิประโยชน์จำนวน 33.2 ล้านครัวเรือน ในช่วงเดือนตุลาคม–ธันวาคม 2569 แต่ละครัวเรือนมีสิทธิได้รับข้าวเดือนละ 10 กิโลกรัม หรือรวม 30 กิโลกรัมตลอดระยะเวลา 3 เดือน

รัฐบาลยังคงดำเนินโครงการรักษาเสถียรภาพด้านอุปทานและราคาสินค้าอาหาร (Food Supply and Price Stabilization: SPHP) โดยจำหน่ายข้าวในราคากิโลกรัมละ 12,500 รูเปียห์อินโดนีเซีย (ประมาณ 0.689

ดอลลาร์สหรัฐ) พร้อมวางแผนจัดสรรข้าวเพิ่มเติมอีก 1 ล้านตัน เพื่อสนับสนุนอุปทานในตลาดจนถึงเดือนมีนาคม 2570 มาตรการดังกล่าวมีเป้าหมายเพื่อรักษาปริมาณข้าวให้เพียงพอต่อความต้องการ ลดความผันผวนของราคา และคุ้มครองให้ครัวเรือนสามารถเข้าถึงอาหารหลักของประเทศได้ในช่วงที่ความต้องการตามฤดูกาลเพิ่มสูงขึ้น

ขณะที่สำนักข่าว VNA รายงานว่า รัฐบาลอินโดนีเซียกำลังดำเนินโครงการสนับสนุนข้าวสำหรับประชาชน 33.2 ล้านคน ระหว่างเดือนตุลาคมถึงธันวาคม 2026 พร้อมทั้งเพิ่มข้าวที่ตรึงราคาอีก 1 ล้านตัน เพื่อให้แน่ใจว่ามีปริมาณข้าวเพียงพอและควบคุมราคาในช่วงฤดูแล้ง

นายซุลกิฟลี ฮาซัน รัฐมนตรีประสานงานด้านอาหาร ของอินโดนีเซีย ร่วมกับสำนักงานโลจิสติกส์แห่งชาติ (Bulog) ได้เปิดตัวโครงการในอำเภออาซาฮัน จังหวัดสุมาตราเหนือ โดยผู้มีสิทธิ์แต่ละคนจะได้รับข้าวสารเดือนละ 10 กิโลกรัม เป็นเวลา 3 เดือน รวมเป็น 30 กิโลกรัม

นายซุลกิฟลีกล่าวว่า ปริมาณข้าวทั้งหมดที่จัดสรรให้กับโครงการสนับสนุนทั่วประเทศมีประมาณ 1 ล้านตัน นอกจากนี้ รัฐบาลยังได้เพิ่มข้าวอีก 1 ล้านตันในโครงการจัดหาอาหารและรักษาเสถียรภาพราคา (the Food Supply and Price Stabilization Program; SPHP) โดยมีเป้าหมายเพื่อช่วยให้ประชาชนสามารถเข้าถึงข้าวได้ในราคาที่เหมาะสมและจำกัดความผันผวนของราคาในตลาด

ขณะที่ Bulog ระบุว่ากำลังเร่งเตรียมการสำหรับคลังสำรองและเครือข่ายการกระจายสินค้า ข้าวสารจะถูกแจกจ่ายหลังจากตรวจสอบรายชื่อผู้รับประโยชน์แล้ว ในขณะที่ข้าวสาร SPHP จะยังคงมีจำหน่ายผ่านช่องทางการกระจายสินค้าที่มีอยู่เดิม

ขณะเดียวกัน ที่อำเภอบาตูบารา จังหวัดสุมาตราเหนือ นายซุลกิฟลีกล่าวว่า รัฐบาลกำลังผสมผสานนโยบายสนับสนุนผู้บริโภคกับมาตรการเพิ่มผลผลิต ซึ่งรวมถึงการปรับปรุงระบบชลประทาน การอำนวยความสะดวกในการเข้าถึงปุ๋ย และการจัดหาเครื่องจักรและอุปกรณ์ทางการเกษตร

ตามที่รัฐมนตรีว่าการกระทรวงประสานงานด้านอาหารกล่าว เป้าหมายคือการรักษาสมดุลระหว่างปริมาณอาหาร กำลังซื้อของประชาชน และรายได้ของเกษตรกร พร้อมทั้งเร่งรัดโครงการพึ่งพาตนเองด้านอาหารของประเทศ

รัฐบาลอินโดนีเซียคาดการณ์ว่า การเพิ่มเงินอุดหนุนข้าว การรักษาเสถียรภาพตลาด และการปรับปรุงผลผลิตทางการเกษตร จะช่วยเสริมสร้างความมั่นคงทางอาหารท่ามกลางสภาพอากาศที่ไม่เอื้ออำนวยและความต้องการของผู้บริโภคที่เพิ่มสูงขึ้นในช่วงปลายปี

ที่มา Oryza.com

ญี่ปุ่น

มีรายงานว่า ราคาข้าวฤดูกาลใหม่ของญี่ปุ่นปรับตัวลดลงอย่างมาก หลังจากข้าวที่เก็บเกี่ยวในปี 2569 เริ่มเข้าสู่ตลาดค้าปลีก โดยราคาซื้อขายเบื้องต้นลดลงร้อยละ 42 เมื่อเทียบกับช่วงเดียวกันของปีก่อน การปรับตัวลดลงดังกล่าวส่งผลให้เกิดสถานการณ์ที่ไม่ปกติในตลาด กล่าวคือ ข้าวที่เพิ่งเก็บเกี่ยวใหม่มีราคาจำหน่ายต่ำกว่าข้าวจากผลผลิตของปีก่อน

ปัจจัยหลักที่ส่งผลให้ราคาข้าวปรับตัวลดลง คือปริมาณข้าวจากการเก็บเกี่ยวในปี 2568 ที่ยังคงอยู่ในสต็อกของผู้จัดจำหน่ายภาคเอกชนเป็นจำนวนมาก ปริมาณข้าวคงเหลือดังกล่าวสร้างแรงกดดันต่อราคาข้าวที่เก็บ

เกี่ยวใหม่ และทำให้รูปแบบการเคลื่อนไหวของราคาตามฤดูกาลเปลี่ยนแปลงไปจากภาวะปกติ ซึ่งโดยทั่วไปข้าวฤดูกาลใหม่มักมีราคาสูงกว่าข้าวจากผลผลิตเดิม

ผลกระทบจากสถานการณ์ดังกล่าวเริ่มปรากฏให้เห็นในตลาดค้าปลีกแล้ว จากการสำรวจร้านค้าในภูมิภาคคันโต (Kanto) ของญี่ปุ่นและพื้นที่โดยรอบ พบว่า ณ วันที่ 20 ตุลาคม 2569 ข้าวที่เก็บเกี่ยวใหม่บรรจุถุงขนาด 5 กิโลกรัม มีราคาจำหน่ายอยู่ที่ประมาณ 2,000 เยนต่อถุง

นักวิจัยอาวุโสจากสถาบันเศรษฐศาสตร์การจัดจำหน่ายแห่งญี่ปุ่น (Distribution Economics Institute of Japan) ระบุว่า คาดการณ์ว่าผลผลิตข้าวจากการเก็บเกี่ยวในปี 2569 จะอยู่ในระดับใกล้เคียงกับค่าเฉลี่ย ดังนั้น ราคาข้าวฤดูกาลใหม่ในตลาดค้าปลีกจึงอาจอยู่ในช่วง 2,000–2,500 เยนต่อข้าว 5 กิโลกรัม ซึ่งอาจช่วยให้ครัวเรือนสามารถเข้าถึงข้าวได้ในราคาที่เหมาะสมมากขึ้น หลังจากที่ต้องเผชิญกับราคาข้าวในระดับสูงมาเป็นระยะเวลาหนึ่ง

สำนักข่าวเกียวโด (Kyodo News) รายงานว่า กระทรวงเกษตรของญี่ปุ่นกำลังพิจารณาซื้อคืนข้าวเพิ่มเติมอีก 100,000 ตัน เพื่อเติมปริมาณข้าวสำรองของรัฐบาลที่ลดลงจากการนำข้าวสำรองออกจำหน่ายในปี 2568 หลังจากได้ดำเนินการซื้อคืนข้าวจำนวน 210,000 ตันไปแล้วเมื่อเดือนกันยายนที่ผ่านมา แหล่งข่าวที่ใกล้ชิดกับเรื่องดังกล่าวเปิดเผยเมื่อวันอังคาร

การซื้อคืนข้าวเมื่อเดือนที่แล้วถือเป็นครั้งแรกนับตั้งแต่ญี่ปุ่นเริ่มใช้ระบบสำรองข้าวในรูปแบบปัจจุบันในปีงบประมาณ 2554 โดยก่อนหน้านี้ ในปี 2568 รัฐบาลได้ระบายข้าวสำรองฉุกเฉินออกสู่ตลาดรวมทั้งสิ้น 590,000 ตัน เพื่อตอบสนองต่อภาวะขาดแคลนข้าวที่เริ่มเกิดขึ้นในช่วงฤดูร้อนปี 2567

การระบายข้าวดังกล่าวส่งผลให้ปริมาณข้าวสำรองฉุกเฉินของรัฐบาลลดลงเหลือประมาณ 320,000 ตัน ซึ่งต่ำกว่าระดับที่เห็นว่าเหมาะสมอย่างมาก โดยระดับที่เหมาะสมอยู่ที่ประมาณ 1 ล้านตัน แหล่งข่าวระบุว่าช่วงเวลาสำหรับการซื้อคืนข้าวเพิ่มเติมจะขึ้นอยู่กับสถานการณ์อุปสงค์และอุปทาน รวมถึงตัวเลขผลผลิตข้าวที่เก็บเกี่ยวจนถึงช่วงปลายเดือนตุลาคม ซึ่งมีกำหนดเผยแพร่ในเดือนหน้า

กระทรวงเกษตร ป่าไม้ และประมงของญี่ปุ่น (Ministry of Agriculture, Forestry and Fisheries: MAFF) เห็นว่า การซื้อคืนข้าวเพิ่มเติมจะไม่ทำให้ตลาดข้าวภายในประเทศตึงตัว เนื่องจากปริมาณข้าวคงคลัง ณ สิ้นเดือนสิงหาคมอยู่ที่ 1.5 ล้านตัน ซึ่งเป็นระดับสูงสุดเป็นประวัติการณ์สำหรับช่วงเวลาเดียวกันของปี

นอกจากนี้ แหล่งข่าวระบุว่า รัฐบาลญี่ปุ่นกำลังพิจารณากำหนดเป้าหมายผลผลิตข้าวสำหรับบริโภคเป็นอาหารหลักในปี 2570 ไว้ที่ 6.93 ล้านตัน ลดลงจากประมาณการผลผลิตปี 2569 ซึ่งอยู่ที่ 7.4 ล้านตัน

รัฐบาลมีแผนส่งเสริมให้เกษตรกรเพิ่มการผลิตข้าวสำหรับใช้เป็นอาหารสัตว์และข้าวสำหรับการแปรรูป เนื่องจากข้าวทั้งสองประเภทกำลังประสบภาวะอุปทานไม่เพียงพอต่อความต้องการ แหล่งข่าวระบุ

ที่มา Oryza.com

<u>อินเดีย</u>

สัปดาห์ที่ผ่านมา ราคาส่งออกข้าวของอินเดียยังคงปรับตัวเพิ่มขึ้นในสัปดาห์นี้ไปแตะระดับสูงสุดในรอบกว่าหนึ่งปี โดยได้รับแรงสนับสนุนจากเงินรูปีที่แข็งค่าขึ้น และความต้องการซื้อที่ยังคงสม่ำเสมอ ท่ามกลางอุปทานที่มีจำกัด ทั้งนี้ ข้าวนึ่ง 5% เสนอขายอยู่ที่ตันละ 387–392 ดอลลาร์สหรัฐ เพิ่มขึ้นจากตันละ 384–389 ดอลลาร์สหรัฐในสัปดาห์ก่อน ขณะที่ข้าวขาว 5% เสนอขายอยู่ที่ตันละ 389–394 ดอลลาร์สหรัฐ เพิ่มขึ้นจากสัปดาห์ก่อนที่ 385–390 ดอลลาร์สหรัฐต่อตัน

ผู้ส่งออกข้าวรายหนึ่งซึ่งตั้งอยู่ในเมืองโกลกาตา (Kolkata) กล่าวว่า เงินรูปีของอินเดียแข็งค่าขึ้นอย่างต่อเนื่องในช่วงหลายวันที่ผ่านมา ส่งผลให้ผู้ค้าต้องปรับเพิ่มราคาส่งออกเพื่อให้สอดคล้องกับความผันผวนของอัตราแลกเปลี่ยน

เจ้าหน้าที่ในอุตสาหกรรมข้าวระบุว่า คาดว่าผลผลิตข้าวของอินเดียในปีนี้จะลดลงเป็นครั้งแรกในรอบทศวรรษ และเป็นการลดลงมากที่สุดในรอบเกือบ 20 ปี สาเหตุเกิดจากปริมาณฝนในช่วงข้าวกำลังสุกแก่ต่ำกว่าระดับปกติ ซึ่งเสี่ยงที่จะส่งผลให้ผลผลิตต่อพื้นที่ลดลง

รายงานของสำนักข่าวบลูมเบิร์ก (Bloomberg) ซึ่งอ้างอิงข้อมูลจากรองกรรมการผู้จัดการของโอลัม อะกริ อินเดีย (Olam Agri India) ระบุว่า ความต้องการข้าวของอินเดียที่เพิ่มขึ้นเพื่อใช้เป็นวัตถุดิบในการผลิตเอทานอล (Ethanol) กำลังทำให้อุปทานข้าวภายในประเทศตึงตัวและผลักดันราคาให้สูงขึ้น ส่งผลให้เกิดความกังวลว่า รัฐบาลอินเดียอาจใช้มาตรการจำกัดการส่งออกข้าวในปีการตลาด 2569/70 ตาม

ภายหลังรัฐบาลอินเดียมีคำสั่งให้ระงับการจัดซื้อเอทานอลที่ผลิตจากน้ำตาลและวัตถุดิบหลักที่ได้จากอ้อย ราคาข้าวหัก 100% ซึ่งปรับตัวเพิ่มขึ้นแล้วมากกว่าร้อยละ 20 มาอยู่ที่ประมาณ 330 ดอลลาร์สหรัฐต่อตัน ในช่วง 6–7 เดือนที่ผ่านมา คาดว่าจะปรับตัวสูงขึ้นอีกจากความต้องการเอทานอลที่เพิ่มขึ้น นอกจากนี้ ความต้องการอาจเพิ่มขึ้นอีก เนื่องจากคาดว่าผลผลิตข้าวโพด ซึ่งเป็นวัตถุดิบสำคัญอีกชนิดหนึ่งสำหรับการผลิตเอทานอล จะลดลงเช่นกัน

ผู้บริหารของโอลัม อะกริคาดการณ์ว่า ผลผลิตข้าวของอินเดียในปีการตลาด 2569/70 จะลดลงร้อยละ 3–4 เมื่อเทียบกับปีก่อนหน้า จากระดับประมาณ 150 ล้านตันในปีที่ผ่านมา เนื่องจากปริมาณฝนในช่วงมรสุมต่ำกว่าระดับปกติ ขณะเดียวกัน คาดว่าผลผลิตน้ำตาลจะลดลงเช่นกันจากสภาพอากาศที่ไม่เอื้ออำนวย ส่งผลให้อุปทานวัตถุดิบทางเลือกสำหรับการผลิตเอทานอลตึงตัวมากยิ่งขึ้น

อินเดียได้ขยายการผลิตเอทานอลโดยใช้วัตถุดิบจากอ้อย ข้าว และข้าวโพด เพื่อลดการพึ่งพาการนำเข้าน้ำมันและสนับสนุนรายได้ของเกษตรกร โดยอินเดียบรรลุเป้าหมายการผสมเอทานอลในน้ำมันเบนซินในสัดส่วนร้อยละ 20 ได้ในปี 2568 ซึ่งเร็วกว่ากำหนดเดิมถึง 5 ปี อย่างไรก็ตาม การแข่งขันที่เพิ่มขึ้นระหว่างความต้องการใช้ข้าวเพื่อการบริโภค การส่งออก และการผลิตเชื้อเพลิงชีวภาพ กำลังเพิ่มแรงกดดันต่ออุปทานข้าวภายในประเทศ

หากอินเดียใช้มาตรการจำกัดการส่งออก อาจส่งผลกระทบต่อตลาดข้าวโลก เนื่องจากอินเดียมีสัดส่วนประมาณร้อยละ 40 ของปริมาณการส่งออกข้าวทั่วโลก โดยประเทศในแอฟริกาซึ่งพึ่งพาการนำเข้าข้าวจากอินเดียในสัดส่วนสูง อาจได้รับผลกระทบเป็นพิเศษจากปริมาณข้าวที่มีจำหน่ายลดลงและต้นทุนการนำเข้าที่สูงขึ้น แม้ขณะนี้ยังไม่มีการยืนยันอย่างเป็นทางการเกี่ยวกับมาตรการจำกัดการส่งออก แต่การปรับตัวสูงขึ้นของราคาและแนวโน้มผลผลิตที่ลดลงได้เพิ่มความกังวลว่า รัฐบาลอินเดียอาจเข้ามาแทรกแซงตลาดในระยะต่อไป

สำนักข่าว BigMint Bureau รายงานว่า ตลาดค่าระวางเรือขนส่งข้าวของอินเดียในสัปดาห์สิ้นสุดวันที่ 21 ตุลาคม 2569 มีทิศทางแตกต่างกัน โดยการจำหน่ายข้าวที่ชะลอตัวลงส่งผลกดดันต่อภาวะตลาดค่าระวางเรือขนส่งข้าวแบบเทกองไปยังแอฟริกาตะวันตก ขณะที่ค่าระวางตู้คอนเทนเนอร์ไปยังแอฟริกาตะวันออกส่วนใหญ่ยังคงทรงตัวอยู่ในระดับสูง

ความแออัดของท่าเรือและต้นทุนการดำเนินงานของเรือที่เพิ่มขึ้นยังคงเป็นปัจจัยสนับสนุนข้อเสนอค่าระวางเรือขนส่งสินค้าแบบเทกอง อย่างไรก็ตาม การเช่าเรือที่เป็นไปอย่างระมัดระวังจำกัดการเคลื่อนไหวของตลาด

ขณะที่ตลาดขนส่งด้วยตู้คอนเทนเนอร์ยังมีปริมาณการจองระวางเรือค่อนข้างซบเซา เนื่องจากความผันผวนของอัตราแลกเปลี่ยนและการซื้อสินค้าอย่างเลือกสรรของผู้ซื้อ

นายหน้าค้าเรือรายหนึ่งให้สัมภาษณ์กับ BigMint ว่า ความผันผวนของอัตราแลกเปลี่ยนและต้นทุนค่าขนส่งที่ยังคงอยู่ในระดับสูง ทำให้ผู้ส่งออกบริหารส่วนต่างกำไรได้ยาก ผู้ซื้อใช้เวลานานขึ้นในการยืนยันการขนส่ง ส่งผลให้กิจกรรมการจองระวางเรือยังคงเกิดขึ้นอย่างจำกัดและเลือกเฉพาะรายการ

อัตราค่าระวางเรือขนส่งสินค้าแบบเทกองไปยังแอฟริกาตะวันตกยังคงอยู่ที่ 70–75 ดอลลาร์สหรัฐต่อตัน โดยภาพรวมตลาดทรงตัว แม้ความต้องการซื้อจะอ่อนตัวลงก็ตาม ความแออัดในท่าเรือปลายทางสำคัญยังคงทำให้ระยะเวลาหมุนเวียนเรือยาวนานขึ้น ขณะที่ข้อเสนอค่าระวางเรือที่ยังอยู่ในระดับสูงและต้นทุนการดำเนินงานที่เพิ่มขึ้นจำกัดโอกาสในการปรับลดค่าระวางลงอย่างมีนัยสำคัญ

นายหน้าค้าเรือรายหนึ่งกล่าวว่า ความแออัดของท่าเรือยังคงช่วยพยุงข้อเสนอค่าระวางเรือ แต่การสอบถามหาพื้นที่ระวางสำหรับสินค้าใหม่ที่ชะลอตัวลง และการเช่าเรืออย่างระมัดระวัง กำลังจำกัดกิจกรรมการตกลงเช่าเรือเที่ยวใหม่

ผู้เช่าเรือรายหนึ่งกล่าวว่า ตลาดยังคงทรงตัว และคาดว่ากิจกรรมการขนส่งจะปรับตัวดีขึ้นหลังเทศกาลดิวาลี (Diwali) เนื่องจากผลผลิตข้าวของอินเดียที่เพิ่มขึ้นและความต้องการที่แข็งแกร่งขึ้นจะกระตุ้นให้มีการสอบถามเพื่อขนส่งสินค้าเที่ยวใหม่

ภาวะตลาดค่าระวางตู้คอนเทนเนอร์ไปยังจุดหมายปลายทางต่าง ๆ ในแอฟริกาตะวันออกยังคงแข็งแกร่ง แม้ว่ากิจกรรมการจองระวางเรือที่เกิดขึ้นจริงจะมีจำกัด ผู้ประกอบการในตลาดยังคงสอบถามและเสนออัตราค่าระวางระหว่างกัน แต่การซื้อสินค้าอย่างระมัดระวังและความผันผวนของอัตราแลกเปลี่ยนทำให้การตัดสินใจบางส่วนล่าช้าออกไป

นายหน้าค้าเรือรายหนึ่งกล่าวว่า ค่าระวางตู้คอนเทนเนอร์ไปยังแอฟริกาตะวันออกยังคงอยู่ในระดับสูง แต่กิจกรรมส่วนใหญ่จำกัดอยู่ที่การสอบถามอัตราค่าระวางและการเจรจาต่อรอง ผู้ซื้อยังคงระมัดระวัง และการจองระวางเรือใหม่ยังเกิดขึ้นอย่างเลือกสรร

นอกจากนี้ ข้อจำกัดเฉพาะของแต่ละเส้นทางยังส่งผลต่อภาวะตลาด โดยความไม่สมดุลของตู้คอนเทนเนอร์เปล่าและความล่าช้าของท่าเรือยังคงกระทบต่อการขนส่งผ่านเมืองมอมบาซา (Mombasa) ขณะที่การมีบริการเรือขนส่งสินค้าประจำเส้นทางหลักโดยตรงอย่างจำกัด และข้อจำกัดด้านการขนส่งด้วยรถบรรทุก ยังคงเป็นปัจจัยสนับสนุนข้อเสนอค่าระวางเรือไปยังมาดากัสการ์ (Madagascar)

ส่วนเมืองเบอร์เบรา (Berbera) ยังคงเผชิญความไม่แน่นอนจากประเด็นด้านความมั่นคงในทะเลแดงและความเสี่ยงจากสงคราม ซึ่งส่งผลต่อการตัดสินใจด้านการขนส่งทางเรือ

ทั้งนี้ การประเมินราคาของ BigMint สำหรับข้าวนึ่งที่ไม่ใช่บาสมาติ (Non-Basmati Parboiled Rice) ชนิด IR-64 ข้าวนึ่ง 5% เงื่อนไข FOB ท่าเรือกากินาดา (Kakinada) ปรับเพิ่มขึ้นเมื่อเทียบกับสัปดาห์ก่อนหน้า มาอยู่ที่ 376–378 ดอลลาร์สหรัฐต่อตัน ณ วันที่ 21 ตุลาคม 2569 จาก 375 ดอลลาร์สหรัฐต่อตัน เมื่อวันที่ 14 ตุลาคม 2569 ซึ่งการที่ผลผลิตข้าวฤดูใหม่เข้าสู่ตลาดล่าช้ายังคงเป็นปัจจัยสนับสนุนราคา ขณะที่ผู้ซื้อยังคงระมัดระวังเกี่ยวกับปริมาณผลผลิตที่มีจำหน่ายและต้นทุนการขนส่งโดยรวม

ผู้ค้าข้าวรายหนึ่งกล่าวว่า ราคาข้าวที่ไม่ใช่บาสมาติยังคงแข็งแกร่งท่ามกลางความล่าช้าของผลผลิตข้าวฤดูใหม่ที่เข้าสู่ตลาด ส่วนตลาดข้าวบาสมาติยังคงซบเซา แต่ความต้องการที่แข็งแกร่งเมื่อเทียบกับอุปทานที่มีจำกัด อาจช่วยสนับสนุนให้ตลาดฟื้นตัวในช่วงหลายสัปดาห์ข้างหน้า

ภาวะตลาดค่าระวางเรือขนส่งสินค้าแบบเทกองไปยังแอฟริกาตะวันตกอาจแข็งแกร่งขึ้นหลังเทศกาลดิวาลี หากการสอบถามเพื่อขนส่งสินค้าเที่ยวใหม่เปลี่ยนเป็นการตกลงเช่าเรือจริง โดยความแออัดของท่าเรือและข้อเสนอค่าระวางเรือที่ยังอยู่ในระดับสูงจะยังคงเป็นปัจจัยสนับสนุนพื้นฐานของตลาด

สำหรับตลาดค่าระวางตู้คอนเทนเนอร์ไปยังแอฟริกาตะวันออก คาดว่าจะยังคงอยู่ในระดับสูง แต่มีความแตกต่างกันตามแต่ละเส้นทาง โดยความพร้อมของพื้นที่ระวางเรือ ความผันผวนของอัตราแลกเปลี่ยน และการตัดสินใจจองระวางเรืออย่างระมัดระวัง จะยังคงเป็นปัจจัยกำหนดทิศทางตลาดต่อไป

มีรายงานว่า ราคาข้าวเปลือกบาสมาติในรัฐปัญจาบ (Punjab) และรัฐหรยาณา (Haryana) ของอินเดียปรับตัวเพิ่มขึ้นประมาณร้อยละ 53 ในช่วงฤดูเก็บเกี่ยวปี 2026 โดยเพิ่มขึ้นจากประมาณ 28 รูปีอินเดียต่อกิโลกรัม หรือประมาณ 0.30 ดอลลาร์สหรัฐต่อกิโลกรัม ในปีก่อนหน้า เป็น 42–45 รูปีอินเดียต่อกิโลกรัม หรือประมาณ 0.44–0.47 ดอลลาร์สหรัฐต่อกิโลกรัมในปัจจุบัน ทั้งนี้ ปัจจัยหลักที่ผลักดันให้ราคาปรับตัวสูงขึ้นคือความต้องการนำเข้าที่แข็งแกร่งจากภูมิภาคตะวันออกกลาง

ซาอุดีอาระเบีย (Saudi Arabia) สหรัฐอาหรับเอมิเรตส์ (United Arab Emirates: UAE) เยเมน (Yemen) และอิหร่าน (Iran) เป็นตลาดปลายทางสำคัญสำหรับข้าวบาสมาติของอินเดีย ความไม่แน่นอนทางภูมิรัฐศาสตร์และความกังวลเกี่ยวกับการขนส่งสินค้าผ่านช่องแคบฮอร์มุซ (Strait of Hormuz) ส่งผลให้ประเทศบางแห่งในภูมิภาคอ่าวเปอร์เซียเร่งสะสมข้าวสำรอง ซึ่งเป็นปัจจัยสนับสนุนความต้องการซื้อและผลักดันราคาให้ปรับตัวสูงขึ้น

ตามรายงานระบุว่า ในปี 2025 อินเดียส่งออกข้าวบาสมาติประมาณ 6.5 ล้านตัน เกษตรกรที่เพาะปลูกข้าวพันธุ์ต่างๆ เช่น Pusa 1509 และ 1121 ได้รับประโยชน์จากราคาตลาดที่สูงขึ้น อย่างไรก็ตาม ต้นทุนการเพาะปลูกที่เพิ่มขึ้นและความเสียหายของผลผลิตจากสภาพอากาศส่งผลกระทบต่อเกษตรกรผู้ผลิตบางส่วน

ทั้งนี้ ข้าวบาสมาติแตกต่างจากพืชผลเกษตรสำคัญหลายชนิด เนื่องจากรัฐบาลอินเดียไม่ได้ประกาศกำหนดราคาประกันขั้นต่ำ (Minimum Support Price: MSP) สำหรับข้าวชนิดนี้ ส่งผลให้เกษตรกรต้องเผชิญกับความผันผวนของราคาตลาดโดยตรง ซึ่งความยั่งยืนของระดับราคาในปัจจุบันจะขึ้นอยู่กับความต้องการข้าวบาสมาติในตลาดส่งออก ปริมาณผลผลิตใหม่ที่ทยอยเข้าสู่ตลาด และพัฒนาการของสถานการณ์ในภูมิภาคตะวันออกกลาง

สำนักข่าว The Hindu Business Line รายงานว่า ผลผลิตข้าวบาสมาติ (Basmati rice) ของอินเดียคาดว่าจะเพิ่มขึ้นร้อยละ 5–10 ในปี 2569 เมื่อเทียบกับปีก่อนหน้า โดยได้รับปัจจัยสนับสนุนจากสภาพมรสุมที่เอื้ออำนวยและปริมาณฝนที่ตกตามมา ทั้งนี้ รายงานดังกล่าวอ้างคำกล่าวของนายกสมาคมเกษตรกรผู้ปลูกและผู้ส่งออกข้าวบาสมาติ (Basmati Rice Farmers and Exporters Association: Basmati IREF) ซึ่งให้สัมภาษณ์นอกรอบการประชุมข้าวนานาชาติภารัต ประจำปี 2569 (Bharat International Rice Conference 2026) ณ กรุงนิวเดลี

นายกสมาคมฯ ระบุว่า การเพิ่มขึ้นของผลิตภาพการผลิตที่คาดการณ์ไว้ อาจช่วยเสริมความแข็งแกร่งด้านปริมาณข้าวบาสมาติที่อินเดียมีพร้อมจำหน่าย และสนับสนุนแนวโน้มการส่งออก อย่างไรก็ตาม ปริมาณข้าวที่สามารถส่งออกได้จริงยังขึ้นอยู่กับพื้นที่เก็บเกี่ยว อัตราการได้ข้าวสารจากการสีข้าว อุปสงค์ภายในประเทศ และภาวะตลาดระหว่างประเทศด้วย

ผู้แทนสมาคม IREF แสดงความเชื่อมั่นต่อแนวโน้มอุปสงค์ข้าวบาสมาติของอินเดียในระยะยาว โดยอ้างถึงความนิยมอาหารอินเดียที่เพิ่มขึ้นในตลาดต่างประเทศ พร้อมระบุว่า อุปสงค์มีแนวโน้มขยายตัวต่อเนื่อง เมื่อข้าวบาสมาติได้รับการยอมรับในวงกว้างมากขึ้นจากผู้บริโภคในยุโรปและสหรัฐอเมริกา

อินเดียยังคงเป็นผู้จัดหาข้าวบาสมาติรายสำคัญของโลก โดยผลการส่งออกของประเทศได้รับอิทธิพลจากปริมาณผลผลิตที่มีอยู่ คุณภาพข้าว ราคาตลาดระหว่างประเทศ และอุปสงค์จากตลาดนำเข้าหลัก

การคาดการณ์ว่าผลผลิตต่อหน่วยพื้นที่จะเพิ่มขึ้นเกิดขึ้นในช่วงเวลาที่อุตสาหกรรมข้าวกำลังมุ่งขยายบทบาทในตลาดต่างประเทศ หากการเพิ่มขึ้นของผลิตภาพการผลิตเป็นไปตามที่คาดการณ์ไว้ ก็อาจช่วยปรับปรุงแนวโน้มปริมาณข้าวบาสมาติที่มีพร้อมจำหน่ายสำหรับฤดูกาลผลิตปี 2569 อย่างไรก็ตาม การเพิ่มขึ้นของผลผลิตเพียงอย่างเดียวไม่ได้หมายความว่าการส่งออกจะเพิ่มขึ้นตามไปด้วยเสมอไป หากไม่มีอุปสงค์ที่สอดคล้องกันและเงื่อนไขทางการค้าที่เอื้ออำนวย

ทั้งนี้ ผู้แทนภาคอุตสาหกรรมและผู้เชี่ยวชาญได้เน้นย้ำถึงบทบาทของอินเดียในการสร้างความมั่นคงทางอาหารของโลก ในการประชุมข้าวนานาชาติภารัต ประจำปี 2569 (Bharat International Rice Conference: BIRC 2026) ซึ่งจัดขึ้น ณ กรุงนิวเดลี ระหว่างวันที่ 23–25 ตุลาคม 2569 โดยมีผู้ส่งออก ผู้ซื้อจากต่างประเทศ และผู้มีส่วนเกี่ยวข้องอื่นๆ เข้าร่วมประชุมเพื่อหารือเกี่ยวกับโอกาสและความท้าทายในตลาดการค้าข้าวโลก

สำนักข่าว The Telegraph India รายงานว่า การส่งออกข้าวของอินเดียในปี 2569 คาดว่าจะเพิ่มขึ้นแตะระดับสูงสุดเป็นประวัติการณ์ที่ 24 ล้านตัน โดยได้รับแรงสนับสนุนจากราคาที่สามารถแข่งขันได้ ปริมาณข้าวภายในประเทศที่มีอยู่จำนวนมาก และอุปสงค์จากต่างประเทศที่ยังคงอยู่ในระดับต่อเนื่อง

ผู้แทนภาคอุตสาหกรรมระบุว่า ข้าวอินเดียมีราคาต่ำกว่าข้าวจากประเทศคู่แข่ง เช่น ไทยและเมียนมาประมาณร้อยละ 10 ซึ่งช่วยเสริมความสามารถในการแข่งขันในตลาดระหว่างประเทศ รองนายกสมาคมเกษตรกรผู้ปลูกและผู้ส่งออกข้าวบาสมาติ (Basmati Rice Farmers and Exporters Association: Basmati IREF) กล่าวในการประชุม BIRC 2026 ว่า ราคาที่แข่งขันได้และอุปสงค์ในตลาดโลกอาจช่วยสนับสนุนให้ปริมาณการส่งออกข้าวของอินเดียเพิ่มสูงขึ้น

ในปีก่อนหน้า อินเดียส่งออกข้าวประมาณ 22 ล้านตัน ขณะที่กระทรวงเกษตรสหรัฐอเมริกา (United States Department of Agriculture: USDA) คาดการณ์ว่า ปริมาณการส่งออกข้าวของอินเดียในปี 2569 จะอยู่ที่ประมาณ 24 ล้านตัน นอกจากนี้ ข้อมูลของรัฐบาลอินเดียระบุว่า รายได้จากการส่งออกข้าวในช่วงครึ่งแรกของปีงบประมาณ 2569/2570 ซึ่งครอบคลุมระหว่างวันที่ 1 เมษายน–30 กันยายน 2569 เพิ่มขึ้นประมาณร้อยละ 13 เมื่อเทียบกับช่วงเดียวกันของปีก่อนหน้า เป็นมูลค่า 54,937.71 โครร์รูปี (ประมาณ 6,400 ล้านดอลลาร์สหรัฐ)

ในอีกด้านหนึ่ง สำนักข่าว India Tribune รายงานว่า อินเดียมีสัดส่วนประมาณร้อยละ 40 ของปริมาณการส่งออกข้าวทั่วโลก ทำให้ประเทศเป็นผู้จัดหาข้าวรายสำคัญแก่ประเทศผู้นำเข้าทั่วเอเชีย แอฟริกา และตะวันออกกลาง อย่างไรก็ตาม แนวโน้มการส่งออกยังเผชิญความเสี่ยงจากต้นทุนค่าระวางขนส่งและค่าประกันภัยที่เพิ่มสูงขึ้น ความตึงเครียดทางภูมิรัฐศาสตร์ และความเป็นไปได้ที่จะเกิดความเสียหายต่อผลผลิตจากสภาพอากาศ ความขัดข้องในการเดินเรือบริเวณทะเลแดงและช่องแคบฮอร์มุซทำให้การขนส่งทางทะเลมีความไม่แน่นอนเพิ่มขึ้น ขณะเดียวกัน การเปลี่ยนแปลงของปริมาณผลผลิตข้าวทั่วโลกอาจส่งผลกระทบต่อราคาและอุปสงค์นำเข้า

สำนักข่าว The Hindu Business Line รายงานว่า นายกสมาคม Basmati IREF คาดการณ์ว่า ผลผลิตข้าวบาสมาติของอินเดียในปี 2569 จะเพิ่มขึ้นร้อยละ 5–10 เมื่อเทียบกับปีก่อนหน้า โดยกล่าวในการประชุม BIRC

2026 ว่า การเพิ่มขึ้นดังกล่าวคาดว่าจะเป็นผลจากสภาพมรสุมที่เอื้ออำนวยและปริมาณฝนที่ตกตามมา ทั้งนี้ การเพิ่มขึ้นของผลผลิตต่อหน่วยพื้นที่ตามที่คาดการณ์ไว้อาจช่วยเพิ่มปริมาณข้าวบาสมาติที่พร้อมส่งออกไปยังตลาดต่างประเทศ อย่างไรก็ตาม ปริมาณการส่งออกที่เกิดขึ้นจริงยังขึ้นอยู่กับพื้นที่เก็บเกี่ยว คุณภาพผลผลิต อุปสงค์ภายในประเทศ และราคาระหว่างประเทศ

การคาดการณ์ดังกล่าวครอบคลุมเฉพาะผลผลิตต่อหน่วยพื้นที่ของข้าวบาสมาติเท่านั้น มิได้หมายความว่าผลผลิตข้าวทั้งหมดของอินเดียจะเพิ่มขึ้นในอัตราเดียวกัน นอกจากนี้ นายกสมาคมฯ ยังแสดงความเชื่อมั่นต่อแนวโน้มอุปสงค์ข้าวบาสมาติในระยะยาว โดยอ้างถึงความนิยมอาหารอินเดียที่เพิ่มขึ้นในยุโรปและสหรัฐอเมริกา พร้อมระบุว่า บริษัทของตนส่งออกข้าวไปยัง 96 ประเทศ ซึ่งสะท้อนให้เห็นถึงการเข้าถึงตลาดต่างประเทศอย่างกว้างขวางของข้าวบาสมาติอินเดีย

ที่มา Oryza.com

<u>สหภาพยุโรป</u>

สหภาพยุโรป (the European Union; EU) รายงานว่า การนำเข้าข้าวในปีการตลาด (Marketing year) 2026/27 (ตั้งแต่วันที่ 1 กันยายน 2569-31 สิงหาคม 2570) ในช่วงวันที่ 1 กันยายน – 20 ตุลาคม 2569 มีการนำเข้าข้าว (ข้าวเปลือก (คิดเป็นข้าวสารแล้ว) ข้าวกล้อง ข้าวสาร แต่ไม่รวมข้าวหัก) ปริมาณ 163,041 ตัน ลดลงประมาณ 17.3% เมื่อเทียบกับจำนวน 197,249 ตัน ในช่วงเดียวกันของปีที่ผ่านมา โดยเป็นการนำเข้าข้าวสายพันธุ์ Japonica จำนวน 14,391 ตัน ลดลงประมาณ 47.8% เมื่อเทียบกับจำนวน 27,583 ตัน ในช่วงเดียวกันของปีที่ผ่านมา ขณะที่ข้าวสายพันธุ์ Indica นำเข้าจำนวน 148,650 ตัน ลดลงประมาณ 12.4% เมื่อเทียบกับจำนวน 169,666 ตัน ในช่วงเดียวกันของปีที่ผ่านมา สำหรับข้าวหักนั้น มีการนำเข้าปริมาณ 29,626 ตัน ลดลงประมาณ 19.7% เมื่อเทียบกับจำนวน 36,+16 ตัน ในช่วงเดียวกันของปีที่ผ่านมา

ในสัปดาห์สิ้นสุดวันที่ 20 ตุลาคม 2569 สหภาพยุโรปนำเข้าข้าว 18,516 ตัน โดยในช่วงตั้งแต่วันที่ 1 กันยายน - 20 ตุลาคม 2569 ประเทศต่างๆ ที่นำเข้าข้าวประกอบด้วย ฝรั่งเศส 37,586 ตัน อิตาลี 25,985 ตัน เนเธอร์แลนด์ 23,566 ตัน เยอรมนี 14,075 ตัน โปแลนด์ 13,314 ตัน โปรตุเกส 9,649 ตัน สเปน 9,094 ตัน เบลเยี่ยม 8,099 ตัน สาธารณรัฐเชค 4,803 ตัน สวีเดน 4,634 ตัน เดนมาร์ค 1,618 ตัน สโลวาเกีย 1,615 ตัน โรมาเนีย 1,512 ตัน ไอร์แลนด์ 1,386 ตัน บัลแกเรีย 1,153 ตัน เป็นต้น

ตามข้อมูลสถิติการนำเข้าและส่งออกข้าวของสหภาพยุโรป ณ วันที่ 18 ตุลาคม 2569 ในปีการตลาด 2569/70 (MY 2026/27) ซึ่งครอบคลุมระหว่างวันที่ 1 กันยายน 2569 ถึง 31 สิงหาคม 2570 การนำเข้าและส่งออกข้าวของสหภาพยุโรป (European Union: EU) ปรับตัวลดลงเมื่อเทียบกับช่วงเดียวกันของปีก่อน

ในส่วนของการนำเข้าข้าว ระหว่างวันที่ 1 กันยายน–18 ตุลาคม 2569 สหภาพยุโรปนำเข้าข้าวรวม 169,622 ตัน ในรูปข้าวสารเทียบเท่า (milled rice equivalent) ลดลงประมาณร้อยละ 6.6 จากปริมาณประมาณ 181,599 ตันในปีการตลาด 2568/69 ซึ่งเป็นช่วงวันที่ 1 กันยายน–19 ตุลาคม 2568

เมื่อจำแนกตามประเภทข้าว พบว่าเป็นข้าวเปลือก (paddy rice) จำนวน 6 ตัน ข้าวกล้อง (husked rice) จำนวน 43,967 ตัน และข้าวสารและข้าวขัดสีบางส่วน (milled and semi-milled rice) จำนวน 125,649 ตัน ขณะที่เมื่อจำแนกตามชนิดข้าว สหภาพยุโรปนำเข้าข้าวจาปอนิกา (Japonica rice) จำนวน 21,390 ตัน และข้าวอินดิกา (Indica rice) จำนวน 148,223 ตัน

สำหรับประเทศผู้ส่งออกข้าวสารและข้าวขัดสีบางส่วนมายังสหภาพยุโรปนั้น กัมพูชาเป็นผู้ส่งออกรายใหญ่ที่สุด โดยมีปริมาณ 27,601 ตัน คิดเป็นร้อยละ 26.0 รองลงมาคือประเทศไทย จำนวน 21,259 ตัน คิดเป็นร้อยละ 20.1 และเมียนมา จำนวน 21,252 ตัน คิดเป็นร้อยละ 20.1 ส่วนอินเดียส่งออกจำนวน 19,573 ตัน คิดเป็นร้อยละ 18.5 และปากีสถานจำนวน 9,879 ตัน คิดเป็นร้อยละ 9.3

ด้านการส่งออกข้าว ในช่วงระหว่างวันที่ 1 กันยายน–18 ตุลาคม 2569 สหภาพยุโรปส่งออกข้าวรวม 26,916 ตัน ในรูปข้าวสารเทียบเท่า ลดลงประมาณร้อยละ 31.8 จากปริมาณประมาณ 39,463 ตันตามที่ระบุในข้อมูลเปรียบเทียบปีการตลาด 2568/69

เมื่อจำแนกตามประเภทข้าว พบว่าเป็นข้าวเปลือกจำนวน 550 ตัน ข้าวกล้องจำนวน 1,179 ตัน และข้าวสารและข้าวขัดสีบางส่วนจำนวน 25,187 ตัน ส่วนการส่งออกตามชนิดข้าวประกอบด้วยข้าวจาปอนิกา จำนวน 16,470 ตัน และข้าวอินดิกา จำนวน 10,445 ตัน

สำหรับตลาดส่งออกข้าวสารและข้าวขัดสีบางส่วนของสหภาพยุโรป สหราชอาณาจักรเป็นตลาดปลายทางสำคัญที่สุด โดยมีปริมาณ 5,064 ตัน คิดเป็นร้อยละ 50.6 รองลงมาคือสวิตเซอร์แลนด์ จำนวน 1,797 ตัน คิดเป็นร้อยละ 18.0 นอร์เวย์ จำนวน 639 ตัน คิดเป็นร้อยละ 6.4 สหรัฐอเมริกา จำนวน 356 ตัน คิดเป็นร้อยละ 3.6 และประเทศอื่น ๆ จำนวน 347 ตัน คิดเป็นร้อยละ 3.5

ที่มา Oryza.com

โมซัมบิก

ตามรายงานของ All Africa Global Media สถาบันธัญพืชแห่งโมซัมบิก (Mozambique's Grain Institute: ICM) ได้ยกเลิกคำสั่งระงับการดำเนินงานของบริษัท África Indústria หลังจากบริษัทแก้ไขข้อบกพร่องและความผิดปกติที่ตรวจพบในขั้นตอนการนำเข้าข้าวแล้ว

ขณะนี้ บริษัทได้รับอนุญาตให้กลับมานำเข้าข้าวได้อีกครั้ง โดยต้องยื่นคำขอที่จำเป็นต่อ ICM และปฏิบัติตามกฎระเบียบการนำเข้าของประเทศอย่างเคร่งครัด

การระงับดังกล่าวเป็นส่วนหนึ่งของมาตรการภาครัฐที่มุ่งให้การนำเข้าข้าวและข้าวสาลีอยู่ภายใต้การกำกับดูแลของ ICM เพื่อป้องกันการสำแดงมูลค่าสินค้าเกินจริง การเคลื่อนย้ายเงินตราต่างประเทศออกนอกประเทศโดยผิดกฎหมาย และการออกใบแจ้งหนี้ซ้ำซ้อน ในระหว่างการบังคับใช้มาตรการ เจ้าหน้าที่ได้ยึดข้าวปริมาณ 25,000 ตัน ซึ่งเป็นของบริษัท África Indústria รวมถึงสินค้าข้าวสาลีที่เกี่ยวข้องกับบริษัทอื่นด้วย

จากการตัดสินใจครั้งนี้ บริษัท África Indústria กลายเป็นบริษัทอีกรายที่ได้รับการยกเลิกคำสั่งระงับ ต่อจากบริษัท Pembe Mozambique ซึ่งได้รับการยกเลิกคำสั่งระงับไปก่อนหน้านี้ อย่างไรก็ตาม บริษัท Companhia Industrial da Matola ยังคงถูกระงับการดำเนินงานต่อไป จนกว่าจะสามารถแก้ไขปัญหาที่หน่วยงานรัฐตรวจพบได้

ICM ย้ำว่า การนำเข้าข้าวและข้าวสาลีต้องดำเนินการตามขั้นตอนและข้อกำหนดที่กำหนดไว้ เพื่อสร้างความโปร่งใสและช่วยให้การบริหารจัดการตลาดธัญพืชของโมซัมบิกเป็นระบบมากยิ่งขึ้น

ที่มา Oryza.com

<u>สหรัฐอเมริกา</u>

สหพันธ์ข้าวสหรัฐฯ (USA Rice) รายงานว่า บริษัทอัล อะวีส (Al Awees) ซึ่งทำหน้าที่เป็นตัวแทนจัดซื้อข้าวให้แก่รัฐบาลอิรัก ยืนยันว่า เมื่อวานนี้ได้ตกลงซื้อข้าวจากสหรัฐอเมริกาเพิ่มเติมอีก 44,000 เมตริกตัน โดยคาดว่าเรือบรรทุกข้าวจะออกเดินทางในเดือนมกราคม 2570

การซื้อขายครั้งนี้ต่อเนื่องจากการจัดซื้อข้าวที่ครอบคลุมเรือขนส่ง 2 ลำเมื่อช่วงฤดูร้อนที่ผ่านมา และถือเป็นการขนส่งข้าวครั้งแรกภายใต้บันทึกความเข้าใจ (Memorandum of Understanding: MOU) ประจำปี 2570 ระหว่างสมาคมข้าวสหรัฐฯ (USA Rice) กับบริษัทอัล อะวีส ซึ่งกำหนดเป้าหมายการจัดซื้อข้าวจากสหรัฐฯ จำนวน 200,000 เมตริกตันต่อปี

สำหรับบันทึกความเข้าใจประจำปี 2569 การจัดซื้อข้าวยังขาดการดำเนินการให้ครบตามเป้าหมายเพียงการขนส่ง 1 ลำ ท่ามกลางอุปสรรคสำคัญด้านการขนส่งทางเรือบริเวณช่องแคบฮอร์มุซ และข้อจำกัดอย่างต่อเนื่องในการเข้าถึงเงินดอลลาร์สหรัฐฯ เพื่อดำเนินการจัดหาเงินทุนให้แล้วเสร็จ

เพื่อให้การขนส่งข้าวไปยังอิรักดำเนินต่อไปได้ ปัจจุบันจึงมีการเปลี่ยนเส้นทางขนส่ง โดยนำข้าวไปขนถ่ายลงจากเรือที่เมืองอควาบา ประเทศจอร์แดน (Aqaba, Jordan) ก่อนขนส่งต่อทางรถบรรทุกไปยังสาธารณรัฐอิรัก

นายฮอร์เฆ โรดริเกซ (Jorge Rodriguez) จากบริษัทเอดีเอ็ม ไรซ์ (ADM Rice) กล่าวว่า การที่การจัดซื้อเหล่านี้ยังคงดำเนินต่อไปได้ ท่ามกลางสภาพแวดล้อมด้านการขนส่งและการจัดหาเงินทุนที่มีความซับซ้อนอย่างมาก สะท้อนให้เห็นถึงความแข็งแกร่งของบริษัทอัล อะวีสและบริษัทของเขา

เขากล่าวเพิ่มเติมว่า การขายครั้งนี้ช่วยเสริมสร้างความเชื่อมั่นให้แก่อุตสาหกรรมข้าวของสหรัฐฯ ซึ่งกำลังต้องการตลาดส่งออกที่มีความแข็งแกร่งและเชื่อถือได้ จึงขอขอบคุณพันธมิตรระยะยาวในจอร์แดนที่ช่วยอำนวยความสะดวกในการใช้แนวทางแก้ไขปัญหาด้านการขนส่งดังกล่าวในระหว่างที่สถานการณ์บริเวณช่องแคบฮอร์มุซยังคงมีความไม่แน่นอน

สหพันธ์ข้าวสหรัฐฯ (USA Rice) รายงานว่า เมื่อวันที่ 20 ตุลาคม 2569 ประธานาธิบดีโดนัลด์ ทรัมป์ (Donald Trump) และนางบรูค โรลลินส์ (Brooke Rollins) รัฐมนตรีว่าการกระทรวงเกษตรสหรัฐฯ ประกาศโครงการช่วยเหลือเกษตรกรเพื่อบรรเทาภาระต้นทุนเชื้อเพลิง (Harvest Fuel Relief: HFR) ซึ่งจะให้เงินช่วยเหลือแก่เกษตรกรเป็นเงินก้อนครั้งเดียว เพื่อบรรเทาผลกระทบจากต้นทุนเชื้อเพลิงที่เพิ่มสูงขึ้นในปีนี้ โดยเงินช่วยเหลือดังกล่าวจะเป็นมาตรการเสริมจากการดำเนินการล่าสุดของรัฐบาลในการให้ความช่วยเหลือด้านภาษีฉุกเฉินสำหรับน้ำมันดีเซล

โครงการ HFR จะจัดสรรเงินช่วยเหลือสูงสุด 8,000 ล้านดอลลาร์สหรัฐ โดยใช้งบประมาณภายใต้อำนาจตามกฎหมายว่าด้วยกฎบัตรบรรษัทสินเชื่อสินค้าโภคภัณฑ์ (Commodity Credit Corporation: CCC Charter Act) และดำเนินการโดยหน่วยงานบริการเกษตร (Farm Service Agency: FSA) ภายใต้กระทรวงเกษตรสหรัฐฯ (U.S. Department of Agriculture: USDA)

นอกเหนือจากสินค้าเกษตรที่อยู่ภายใต้โครงการสนับสนุนตาม Title I แล้ว USDA ระบุว่า ผลิตภัณฑ์อาหารทะเล พืชเกษตรเฉพาะกลุ่ม และน้ำตาล รวมถึงสินค้าอื่นๆ อาจมีสิทธิ์ได้รับความช่วยเหลือด้วย ทั้งนี้ คาดว่า FSA จะประกาศอัตราการจ่ายเงินช่วยเหลือแยกตามชนิดพืชเศรษฐกิจที่เพาะปลูกเป็นแถว (row crops) เช่น ข้าว ในเดือนพฤศจิกายน 2569

นายปีเตอร์ บาคแมนน์ (Peter Bachmann) ประธานและประธานเจ้าหน้าที่บริหารของสหพันธ์ข้าวสหรัฐฯ (USA Rice) กล่าวว่า อุตสาหกรรมข้าวรู้สึกขอบคุณอย่างยิ่งต่อโครงการ HFR ซึ่งจะให้ความช่วยเหลือที่จำเป็นอย่างมากแก่เกษตรกรผู้ปลูกข้าวในสหรัฐฯ ที่ต้องเผชิญกับราคาน้ำมันเชื้อเพลิงที่เพิ่มสูงขึ้นมาตั้งแต่เริ่มฤดูเพาะปลูกในฤดูใบไม้ผลิที่ผ่านมา

เขากล่าวเพิ่มเติมว่า อุตสาหกรรมข้าวยังคงเผชิญแรงกดดันที่เพิ่มขึ้นจากข้าวนำเข้าจากต่างประเทศจำนวนมาก ตลอดจนต้นทุนการดำเนินงานที่สูงมากในทุกด้าน ความช่วยเหลือที่มีขึ้นในช่วงเวลานี้จะช่วยบรรเทาภาระดังกล่าว ขณะที่อุตสาหกรรมยังคงทำงานร่วมกับรัฐสภาสหรัฐฯ และรัฐบาลทรัมป์ เพื่อผลักดันมาตรการเชิงนโยบายที่จะช่วยให้พื้นที่ชนบทของสหรัฐฯ และชุมชนที่พึ่งพาอุตสาหกรรมข้าวสามารถดำรงอยู่และดำเนินกิจกรรมทางเศรษฐกิจต่อไปได้

สหพันธ์ข้าวสหรัฐฯ จะติดตามและเผยแพร่ข้อมูลความคืบหน้าเกี่ยวกับโครงการ HFR รวมถึงมาตรการทางกฎหมายและนโยบายเฉพาะกิจอื่นๆ ที่เกี่ยวข้องให้แก่ผู้ประกอบการในอุตสาหกรรมทราบเมื่อมีข้อมูลเพิ่มเติม

ทั้งนี้ โครงการ Harvest Fuel Relief (HFR) มีรูปแบบคล้ายกับโครงการ Farmer Bridge Assistance (FBA) โดยจะให้ความช่วยเหลือแก่ผู้ผลิตทางการเกษตรอย่างเรียบง่ายและเป็นสัดส่วน ผ่านสูตรคำนวณมาตรฐานเดียวกัน เพื่อชดเชยความเสียหายที่ประเมินไว้ส่วนหนึ่งในปีเพาะปลูก 2569 การคำนวณค่าเฉลี่ยความเสียหายในระดับประเทศจะอ้างอิงข้อมูลพื้นที่เพาะปลูกที่รายงานต่อสำนักงานบริการฟาร์ม (Farm Service Agency: FSA) ประมาณการต้นทุนการผลิตจากสำนักงานวิจัยเศรษฐกิจ (Economic Research Service: ERS) และข้อมูลผลผลิตกับราคาจากรายงานประมาณการอุปสงค์และอุปทานสินค้าเกษตรโลก (World Agricultural Supply and Demand Estimates: WASDE)

เงินช่วยเหลือวงเงิน 8,000 ล้านดอลลาร์สหรัฐภายใต้โครงการ HFR ได้รับอนุมัติตามกฎหมายว่าด้วยการจัดตั้งและอำนาจของบรรษัทสินเชื่อสินค้าโภคภัณฑ์ (Commodity Credit Corporation Charter Act) และจะดำเนินการโดย FSA

USDA จะประกาศอัตราการจ่ายเงินช่วยเหลือแยกตามสินค้าเกษตรที่อยู่ภายใต้ Title I ในเดือนพฤศจิกายน ส่วนวิธีการคำนวณเงินช่วยเหลือสำหรับสินค้าเกษตรประเภทอื่นที่มีสิทธิ์เข้าร่วมโครงการ จะประกาศในภายหลัง ทั้งนี้ ผู้เข้าร่วมโครงการไม่จำเป็นต้องมีประกันภัยพืชผลจึงจะได้รับสิทธิ์ แต่ USDA สนับสนุนอย่างยิ่งให้เกษตรกรใช้ประโยชน์จากเครื่องมือบริหารความเสี่ยงที่ได้รับการปรับปรุงภายใต้กฎหมาย Working Families Tax Cuts Act เพื่อป้องกันความเสี่ยงด้านราคาและความผันผวนในอนาคตได้อย่างมีประสิทธิภาพยิ่งขึ้น

USDA ยังได้เชิญชวนผู้ผลิตสินค้าเกษตรที่ไม่อยู่ภายใต้ Title I รวมถึงผู้ปลูกพืชเฉพาะกลุ่ม (specialty crops) และชาวประมง ส่งข้อมูลเกี่ยวกับต้นทุนเชื้อเพลิงที่เพิ่มสูงขึ้นไปที่ USDA เพื่อให้ USDA นำไปประกอบการพิจารณากำหนดอัตราการจ่ายเงินช่วยเหลือ

นอกจากนี้ USDA สนับสนุนให้ผู้ผลิตที่มีสิทธิ์เข้าร่วมโครงการสร้างบัญชีผู้ใช้ Login.gov ไว้ล่วงหน้า ก่อนที่จะมีการประกาศช่วงเวลายื่นคำขอ โดยผู้ผลิตที่มีบัญชี Login.gov ซึ่งเชื่อมโยงกับระบบของ USDA จะสามารถเข้าถึงแบบคำขอที่กรอกข้อมูลไว้ล่วงหน้าได้ทางออนไลน์

โครงการ HFR เป็นส่วนหนึ่งของมาตรการสนับสนุนเกษตรกรสหรัฐฯ ของรัฐบาลทรัมป์ ก่อนหน้านี้ในปีเดียวกัน โครงการ Farmer Bridge Assistance ได้จ่ายเงินช่วยเหลือชั่วคราวครั้งเดียวรวม 12,000 ล้านดอลลาร์สหรัฐ ให้แก่เกษตรกรกว่า 560,000 รายทั่วประเทศ

ขณะเดียวกัน เมื่อสองสัปดาห์ก่อน มีการจ่ายเงินช่วยเหลือรวมเกือบ 14,000 ล้านดอลลาร์สหรัฐในรูปแบบยอดจ่ายขั้นต้น (gross payments) ให้แก่ผู้ผลิตทางการเกษตรผ่านโครงการ Agriculture Risk Coverage (ARC) และ Price Loss Coverage (PLC) ภายใต้กฎหมาย Working Families Tax Cuts Act โดยวงเงินดังกล่าวสูงกว่าจำนวนเงินที่เกษตรกรจะได้รับหากไม่มีการตรากฎหมายฉบับนี้ประมาณ 8,000 ล้านดอลลาร์สหรัฐ
ที่มา Oryza.com

<u>บราซิล</u>

ตามรายงานของ Datamar News การส่งออกข้าวของบราซิลในไตรมาสที่ 3 ปี 2569 มีปริมาณรวม 474,800 ตัน เมื่อคำนวณเทียบเท่าข้าวเปลือก เพิ่มขึ้นร้อยละ 3.3 จาก 459,800 ตัน ในช่วงเดียวกันของปี 2568 อย่างไรก็ตาม รายได้จากการส่งออกลดลงร้อยละ 3 เมื่อเทียบกับช่วงเดียวกันของปีก่อน อยู่ที่ 121.9 ล้านดอลลาร์สหรัฐ ตามข้อมูลของสมาคมอุตสาหกรรมข้าวบราซิล (Brazilian Rice Industry Association: Abiarroz) ซึ่งอ้างอิงข้อมูลจากกระทรวงการพัฒนา อุตสาหกรรม การค้า และบริการ (Ministry of Development, Industry, Trade and Services: MDIC)

ในช่วงเดือนกรกฎาคม–กันยายน 2569 บราซิลส่งออกข้าวแปรรูป ซึ่งรวมถึงข้าวกล้อง ข้าวกึ่งขัดสี ข้าวขัดสี และข้าวหัก รวม 238,100 ตัน เมื่อคำนวณเทียบเท่าข้าวเปลือก สร้างรายได้ 55.9 ล้านดอลลาร์สหรัฐ

เซเนกัลเป็นหนึ่งในตลาดผู้ซื้อรายสำคัญ โดยนำเข้าข้าวหักจากบราซิล 118,300 ตัน มูลค่า 22.1 ล้านดอลลาร์สหรัฐ ขณะที่เปรูนำเข้าข้าวขัดสี 19,800 ตัน มูลค่า 7.5 ล้านดอลลาร์สหรัฐ นอกจากนี้ เนเธอร์แลนด์และสหรัฐอเมริกายังเป็นตลาดส่งออกที่สำคัญของบราซิลด้วย

สำหรับการส่งออกข้าวที่ขนส่งในรูปข้าวเปลือกมีปริมาณ 236,700 ตันในไตรมาสดังกล่าว เพิ่มขึ้นจาก 177,700 ตันในช่วงเดียวกันของปีก่อน และสร้างรายได้ 66 ล้านดอลลาร์สหรัฐ

Abiarroz ระบุว่า ข้อจำกัดที่ส่งผลต่อเส้นทางขนส่งสินค้าไปยังคิวบา มาตรการภาษีใหม่ของสหรัฐฯ ราคาที่สูงขึ้น และปัญหาด้านโลจิสติกส์ในการจัดส่งข้าวไปยังภูมิภาคตะวันออกกลาง ล้วนเป็นปัจจัยกดดันการส่งออกข้าวขัดสีของบราซิล

ในช่วงเดือนมกราคม–กันยายน 2569 บราซิลส่งออกข้าวรวม 1.59 ล้านตัน เพิ่มขึ้นร้อยละ 48.9 เมื่อเทียบกับช่วงเดียวกันของปี 2568 ขณะที่รายได้จากการส่งออกเพิ่มขึ้นร้อยละ 20.4 อยู่ที่ 388.7 ล้านดอลลาร์สหรัฐ สะท้อนถึงการขยายตัวอย่างแข็งแกร่งของการส่งออกไปยังตลาดต่างประเทศ แม้ว่ารายได้จากการส่งออกในไตรมาสที่ 3 จะลดลงก็ตาม

ด้านการนำเข้าข้าวของบราซิลนั้น ในไตรมาสที่ 3 ปี 2569 บราซิลนำเข้าข้าวเพิ่มขึ้นร้อยละ 24.1 เมื่อเทียบกับช่วงเดียวกันของปีก่อน โดยมีปริมาณ 499,700 ตัน เมื่อคำนวณเทียบเท่าข้าวเปลือก ขณะที่ค่าใช้จ่ายในการนำเข้าเพิ่มขึ้นร้อยละ 25.2 อยู่ที่ 139 ล้านดอลลาร์สหรัฐ

สำหรับช่วงเดือนมกราคม–กันยายน 2569 การนำเข้าข้าวของบราซิลมีปริมาณรวม 1.28 ล้านตัน เพิ่มขึ้นร้อยละ 16 จากช่วงเดียวกันของปีก่อน อย่างไรก็ตาม ค่าใช้จ่ายในการนำเข้ารวมลดลงร้อยละ 2 อยู่ที่ 318.8 ล้านดอลลาร์สหรัฐ

ประเทศสมาชิกตลาดร่วมอเมริกาใต้ตอนล่าง (Southern Common Market: Mercosur) โดยเฉพาะปารากวัย อุรุกวัย และอาร์เจนตินา มีสัดส่วนรวมกันถึงร้อยละ 96 ของการนำเข้าข้าวแปรรูปทั้งหมดของบราซิล

สำหรับการส่งเสริมข้าวบราซิลในตลาดต่างประเทศนั้น เพื่อเสริมสร้างบทบาทในตลาดระหว่างประเทศและกระจายตลาดส่งออกให้หลากหลายยิ่งขึ้น Abiarroz กำลังร่วมมือกับหน่วยงานส่งเสริมการค้าและการลงทุนของบราซิล (ApexBrasil) เพื่อประชาสัมพันธ์และส่งเสริมข้าวบราซิลผ่านการเข้าร่วมงานแสดงสินค้านานาชาติและการจัดประชุมทางธุรกิจ

บริษัทจัดหาแห่งชาติบราซิล (National Supply Company: Conab) คาดการณ์ว่า บราซิลจะมีผลผลิตธัญพืชรวมสูงสุดเป็นประวัติการณ์ที่ 367.1 ล้านตัน ในปีการผลิต 2026/27 เพิ่มขึ้นร้อยละ 1.4 จากฤดูกาลก่อนหน้า โดยได้รับแรงสนับสนุนจากการขยายพื้นที่เพาะปลูกเพิ่มขึ้นร้อยละ 2.3 เป็น 85.4 ล้านเฮกตาร์

ผลผลิตถั่วเหลืองคาดว่าจะสูงสุดเป็นประวัติการณ์ที่ 181.6 ล้านตัน เพิ่มขึ้นร้อยละ 0.7 เมื่อเทียบกับปีก่อนหน้า ขณะที่ผลผลิตข้าวโพดคาดว่าจะเพิ่มขึ้นร้อยละ 2.4 เป็น 148 ล้านตัน อย่างไรก็ตาม คาดว่าผลผลิตข้าวของบราซิลจะลดลงร้อยละ 2.9 เหลือ 10.8 ล้านตัน ซึ่งเป็นการลดลงติดต่อกันเป็นปีที่สอง โดยมีปัจจัยสำคัญจากผลผลิตต่อพื้นที่ที่ลดลง ขณะที่พื้นที่เพาะปลูกโดยรวมคาดว่าจะทรงตัวเป็นส่วนใหญ่

แม้คาดว่าผลผลิตข้าวจะลดลง แต่สมาคมอุตสาหกรรมข้าวบราซิล (Brazilian Rice Industry Association: Abiarroz) คาดว่าอุปทานข้าวภายในประเทศจะยังคงอยู่ในระดับเพียงพอ โดยมีสต็อกข้าวที่มีอยู่เดิมช่วยรองรับความต้องการ ขณะเดียวกัน ราคาข้าวที่เกษตรกรขายได้ปรับตัวสูงขึ้นท่ามกลางอุปทานที่ตึงตัว โดยเพิ่มขึ้นจาก 64.25 เรียลบราซิลต่อกระสอบเมื่อสามเดือนก่อน เป็น 81.91 เรียลบราซิลต่อกระสอบในปัจจุบัน

นอกจากนี้ Conab คาดการณ์ว่า บราซิลจะมีผลผลิตข้าวสาลีในปี 2026 อยู่ที่ 5.7 ล้านตัน ลดลงร้อยละ 27.2 จากฤดูกาลก่อนหน้า สะท้อนถึงการลดลงของพื้นที่เพาะปลูกและผลผลิตต่อพื้นที่ในภาคใต้ของบราซิล

หน่วยงานดังกล่าวเตือนว่า ตัวเลขประมาณการเบื้องต้นสำหรับปีการผลิต 2026/27 ยังอาจเปลี่ยนแปลงได้ โดยความไม่แน่นอนของสภาพอากาศที่เกี่ยวข้องกับปรากฏการณ์เอลนีโญ (El Niño) อาจก่อให้เกิดความเสี่ยงต่อการเจริญเติบโตและพัฒนาการของพืชผล

ที่มา Oryza.com

TREA